

Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisten tietoisuus etsivästä nuorisotyöstä

Kristiina Tamminen & Tanja Karajas

2019 Laurea

Laurea-ammattikorkeakoulu

**Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisten
tietoisuus etsivästä nuorisotyöstä**

Kristiina Tamminen
Tanja Karajas
Sosiaalialan koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Toukokuu 2019

Kristiina Tamminen
Tanja Karajas

Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisten tietoisuus etsivästä nuorisotyöstä

Vuosi	2019	Sivumäärä	40
-------	------	-----------	----

Syrjäytymisen ennaltaehkäisyn näkökulmasta on tärkeää tavoittaa ne nuoret, jotka eivät syystä tai toisesta hakeudu peruskoulutuksen jälkeiseen koulutukseen tai keskeyttävät opintonsa. Etsivä nuorisotyö pyrkii tavoittamaan näitä nuoria ennaltaehkäistäkseen nuorten syrjäytymistä. Etsivää nuorisotyötä toteutetaan Suomessa jo monissa kunnissa. Etsivällä nuorisotyöllä on suuri merkitys nuorten tukemisessa, kouluun ja työelämään siirtymisessä sekä syrjäytymisen ennaltaehkäisyssä. Tilastokeskuksen mukaan nuoria, jotka eivät olleet töissä eivätkä koulutuksessa tai suorittamassa asevelvollisuutta, oli vuonna 2017 noin 10 prosenttia.

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, mitä Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisten tietävät etsivästä nuorisotyöstä sekä saada heiltä kehitysideoita ja selvittää minkälaisia tarpeita heillä on liittyen tämän kaltaiseen nuorisotyöhön. Opinnäytetyö on toteutettu yhteistyössä Lopen ja Hausjärven etsivien nuorisotyöntekijöiden kanssa. Opinnäytetyön tavoitteena on tarjota Lopen ja Hausjärven etsiville nuorisotyöntekijöille tietoa siitä, kuinka hyvin nuoret Lopella ja Hausjärvellä tuntevat etsivän nuorisotyön sekä tuoda tietoon esiin nousseita kehittämistarpeita.

Opinnäytetyön teoriaosuudessa käsitellään nuoruutta ja sen tuomia haasteita, nuorisotyötä, etsivää nuorisotyötä sekä syrjäytymistä. Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena, mutta tutkielmassa hyödynnettiin myös kvalitatiiviselle eli laadulliselle tutkimukselle ominaisia piirteitä. Tutkimuksen aineisto kerättiin kyselylomakkeella, joka koostui suljetuista sekä avoimista kysymyksistä. Kysely toteutettiin Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisilla, joista 163 vastasi kyselyyn.

Tutkimustulokset osoittivat, että Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalisille etsivä nuorisotyö oli vielä melko tuntematon nuorisotyön työmuoto. Suurin osa kyselyyn vastanneista yhdeksäsluokkalaisista eivät olleet kuulleet etsivästä nuorisotyöstä lainkaan. Kehittämisehdotuksista nousi esiin etsivä nuorisotyön näkyvämmäksi tekeminen.

Kristiina Tamminen

Tanja Karajas

Ninth graders knowledge of outreach youth work in Loppi and Hausjärvi

Year	2019	Pages	40
------	------	-------	----

From the point of view of prevention of social exclusion, it is important to reach young people who, for one reason or another will not apply for degrees after basic education or will discontinue their studies. Outreach youth work aims to reach these young people and prevent their social exclusion. Outreach youth work is being executed in Finland already in many municipalities. Outreach youth work has great importance in supporting young people and in phases of shifting to school and working life as well as preventing the social exclusion. According to Statistics Finland, in 2017 the number of young people who were not either working, studying or under military service, was 10%.

The aim of this thesis was to examine the knowledge that ninth graders in Loppi and Hausjärvi have on outreach youthwork as well as find out their needs and development ideas for outreach youth work. This thesis was executed in collaboration with outreach youth workers in Loppi and Hausjärvi. The meaning of this thesis is to provide information for the outreach youth workers about how familiar young people are with outreach youth work and the needs they have for the development in order to improve the outreach youth work in Loppi and Hausjärvi.

The theory part of this thesis covers youth and the challenges it brings, youth work, outreach youth work as well as social exclusion. The research was executed as a quantitative research, but also typical features of qualitative research were utilized. Research material was gathered in the form of a questionnaire which consisted of open and closed questions. The questionnaire was implemented in Loppi and Hausjärvi among ninth graders from which 163 answered the questionnaire.

Research results showed that the outreach youth work was still rather unknown form of youth work for the ninth graders in Loppi and Hausjärvi. Most of the ninth graders who answered the questionnaire had not heard about outreach youth work at all. From suggestions for the development, making the outreach youth work more visible came up.

Keywords: Outreach youth work, youth work, youth, prevention of social exclusion

Sisällysluettelo

1	Johdanto	6
2	Nuoruus	7
2.1	Nuoruus elämänvaiheena	7
2.2	Nuorten syrjäytyminen.....	9
3	Nuorisolaki	10
4	Nuorisotyö	12
4.1	Nuorisotyön määrittely ja nuorisotyön tehtävät	12
4.2	Työmuodot	13
5	Etsivä nuorisotyö	13
5.1	Etsivän nuorisotyön määrittely	13
5.2	Etsivän nuorisotyön kehittyminen Suomessa	14
5.3	Etsivän nuorisotyön tehtävät ja työmuodot	15
6	Aikaisempia tutkimuksia etsivästä nuorisotyöstä	17
7	Opinnäytetyön toteutus	18
7.1	Tavoitteet, tarkoitus & tutkimuskysymykset	18
7.2	Tutkimusmenetelmä.....	19
7.3	Aineiston keruu.....	19
7.4	Aineistoanalyysi	21
7.5	Luotettavuus ja eettisyys.....	21
8	Tulokset.....	22
8.1	Etsivä nuorisotyön tunnettavuus ja nuorten mielikuvia työstä	22
8.2	Etsivää nuorisotyötä koskeva vapaaehtoisuus, työnkuva ja yhteydenotto.....	24
8.3	Etsivän nuorisotyön näkyvyys ja markkinointi	26
8.4	Informaatio tilaisuuden sisältö	29
8.5	Nuorilta nousseet kehittämissuositukset.....	30
9	Johtopäätökset	30
9.1	Nuorten tietoisuus etsivästä nuorisotyöstä	30
9.2	Nuorten huomiot etsivän nuorisotyön kehittämiseen	31
10	Pohdinta.....	32
11	Lähteet	34
12	Taulukot.....	37
13	Liitteet	38

1 Johdanto

Opinnäytetyön tavoitteena on kartoittaa ja kuvailla Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisten tietoisuutta etsivästä nuorisotyöstä sekä kehittämistarpeita etsivään nuorisotyöhön. Toitimme opinnäytetyömme yhteistyössä Lopen ja Hausjärven etsivien nuorisotyöntekijöiden kanssa. Lopella työskentelee yksi etsivä nuorisotyöntekijä ja Hausjärvellä yksi, he tekevät keskenään tiivistä yhteistyötä toistensa kanssa. Etsivät nuorisotyöntekijät toivat esille tarpeen selvittää, miten Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaiset tuntevat etsivän nuorisotyön, esimerkiksi tietävätkö nuoret mitä nuorisotyöntekijät tekevät, mitä kautta ja missä etsivään nuorisotyöhön voi olla yhteydessä.

Aiheemme valikoitui kiinnostuksestamme etsivään nuorisotyöhön ja sen toteuttamiseen. Kokeemme, että etsivällä nuorisotyöllä on suuri merkitys nuorten tukemisessa ja ohjauksessa kouluun ja työelämään siirtymisessä sekä muissa mahdollisissa elämäntilanteissa. Etsivällä nuorisotyöllä on myös suuri rooli nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisyssä ja etsivä nuorisotyö onkin Lopen ja Hausjärven etsivien nuorisotyöntekijöiden mukaan pitkälti ennaltaehkäisevää työtä.

Nuoruusiästä sanotaan, että se on siirtymisaikaa lapsuudesta aikuisuuteen. Nuoruuteen liittyy vahvasti fyysisen kasvun, ajattelutaitojen ja sosiaalisten taitojen kehittyminen. Nuoruus on haavoittuvaa aikaa, jolloin nuori tarvitsee paljon tukea ja ohjausta oikeaan suuntaan, mutta myös tilaa omille ajatuksilleen ja mahdollisuuden tehdä omia ratkaisuja. (Nurmi, Ahonen, Lyytinen, Lyytinen, Pulkkinen & Ruoppila, 2014, 142.) Nuoruuden nopeat muutokset saattavat hämmentää nuorta ja joskus aiheuttaa kovin suurta ahdistusta. Mielenterveysongelmat ovat nuorille yleisin terveysongelma ja niihin ajoissa puuttuminen on erityisen tärkeää. (Nuorten mielenterveyshäiriöt, 2018.) Suomalaisista nuorista valtaosa voi hyvin, mutta kuitenkin kaikki nuoret eivät pärjää ja osa nuorista syrjäytyy. Jos nuoruuden syrjäytymisellä tarkoitetaan sitä, että nuori ei syystä tai toisesta hakeudu, tai jostain syystä pääse koulutukseen tai etene työelämään, vuosittain noin 7% pojista ja 2% tytöistä Suomessa arvioidaan syrjäytyvän. (Aalberg & Siimes, 2007, 137.) Kymmenen vuotta myöhemmin tilastokeskuksen mukaan nuoria, jotka eivät olleet työssä, koulutuksessa eikä asevelvollisuutta suorittavia oli 10% (Työvoiman ulkopuolella olevat. 2017).

Nuorisotyössä on tarkoitus tukea nuorta, mahdollistaa nuorten omaehtoista toimintaa sekä tarjota nuorelle mieluisia vaihtoehtoja vapaa-ajan viettoon. Nuorisotyössä ohjataan nuoria ratkaisemaan ristiriitatilanteita myönteisesti sekä välttämään esimerkiksi nuorten ennakkoluuloisuutta ja asenteellisuutta. Nuorisotyö pyrkii mahdollistamaan nuorille sen, että he voivat olla aidosti ja vapaasti oma itsensä ilman nolatuksi tai hylätyksi tulemisen pelkoa. (Nuorisotyön ammattieettinen ohjeistus 2018.)

Etsivä nuorisotyö on tarkoitettu alle 29-vuotiaille nuorille, jotka ovat syystä tai toisesta koulutuksen, työelämän tai tarvitsemiensa palveluiden ulkopuolella sekä nuorille, jotka tarvitsevat ohjausta ja tukea eri elämäntilanteissa. Etsivä nuorisotyö on kunnan tai useamman kunnan yhdessä järjestämää lakiin perustuvaa erityisnuorisotyötä. Etsivä nuorisotyö voi kuulua eri toimialojen alle esim. sosiaalitoimen, työllisyyspalveluiden tai nuorisotoimen alle, mutta se on silti nuorisolakiin perustuvaa erityisnuorisotyötä. Etsivän nuorisotyön tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä sekä tukea ja ohjata nuorta lisäämällä nuoren valmiuksia yhteiskuntaan kiinnittymisessä ohjaamalla nuori tarvitsemiensa palveluiden piiriin sekä vahvistamalla osallisuutta, itsetuntoa ja elämäntaitoja ja löytämällä yhdessä nuoren kanssa ratkaisuja nuoren haasteisiin ja ongelmiin (Vilen 2018, 22-23.)

Opinnäytetyön tutkimuskysymykset ovat:

- 1) Mitä tietoa Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisilla on etsivästä nuorisotyöstä.
- 2) Minkälaisia tarpeita ja kehittämideoita heillä on etsivään nuorisotyöhön.

Opinnäytetyö toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena, mutta opinnäytetyössä on hyödynnetty myös kvalitatiiviselle eli laadulliselle tutkimukselle ominaisia piirteitä. Aineistonkeruu menetelmäksi opinnäytetyössä valikoitui lomakekysely, jossa käytettiin sekä suljettuja, puolistrukturoituja että avoimia kysymyksiä. Kysely toteutettiin Lopen ja Hausjärven yläkoulujen yhdeksäsluokkalaisilla ja kyselyn vastaamiseen oli koulun osalta varattu aikaa oppitunnilta.

2 Nuoruus

Tässä kappaleessa käsitellään nuoruutta elämänvaiheena sekä nuoruuden tuomia haasteita. Avaamme syrjäytymistä käsitteenä sekä syitä, joiden seurauksena nuori voi syrjäytyä.

2.1 Nuoruus elämänvaiheena

Nuoruusiällä tarkoitetaan välivaihetta, jossa siirrytään lapsuudesta aikuisuuteen. Nuoruuteen liittyy vahvasti fyysisen kasvun kehittyminen, oman ajattelun kehittyminen, minäkuvan muodostuminen sekä sosiaalisten taitojen kehittyminen. Nuoruusiän valinnat antavat pohjaa elämälle, jonka nuori aikuisena tulee elämään. Nuoruutta ja kehitystä ohjaavat läheisten odotukset, mutta myös yhteiskunnan rakenteet. Kuitenkin yhä enemmän nuoruuteen vaikuttavat myös nuoren omat valinnat, kuten harrastukset, koulutus ja ystäväpiiri. (Nurmi ym. 2014, 142.)

Nuoruutta on kuvailtu monesti kriisien ja myllerrysten ajaksi. Haasteellisina aikoina on tärkeää, että nuorella on ympärillä aikuisia, jotka tukevat ja ohjaavat nuorta oikeaan suuntaan. Kuitenkin nuorisokulttuuri muuttuu kovaa vauhtia eikä vanhempien ymmärrys välttämättä aina pysy perässä. Tämän takia vanhempien mielestä nuorten toiminta voi näyttää kummalliselta tai jopa pelottavalta, vaikka se ei sitä olisikaan. Nuoruus on haavoittuvaa aikaa ja nuori tarvitsee paljon ohjausta ja ymmärrystä, mutta myös tilaa tehdä omia valintoja ja mahdollisuuden selvittää myös itse ongelmatilanteista. (Nurmi ym. 2014, 142.)

Nuoruuden kehityksessä on mukana ainakin neljä kokonaisuutta. Näitä ovat fysiologiset muutokset ja kypsyminen, ajattelutaitojen kehitys, sosiaalisen kentän laajentuminen ja sosiaaliskulttuurisen ympäristön muutokset. Puberteetti on ehdottomasti näkyvin fysiologinen ja sosiaalinen muutos nuoren elämässä. Puberteettiin kuuluu vahvasti fyysinen kehitys sekä oman kehon muutokset. Tyypillinen puberteetin tunnusmerkki on myös niin kutsuttu kasvupyrähdys, joka tapahtuu usein tyttöillä poikia aikaisemmin. (Nurmi ym. 2014, 144-145.)

Toisen elinvuosikymmenen alussa, nuoren ajattelutaidot kehittyvät huomattavasti. Nuori rakentaa omaa minäkuvaa ja nuorten ajattelu muuttuu abstraktimmaksi ja yleistävämmäksi. Esimerkiksi, kun ala-aste ikäistä lasta pyydetään kuvaamaan itseään, hän kertoo, että ”olen hyvä matematiikassa tai ”minulla on lyhyet hiukset” kun taas nuorten kuvaus itsestään on paljon yleisluonteisempaa kuten ” olen positiivinen” tai ”olen huono koulussa”. Toisen elinvuosikymmenen alussa, nuorta alkaa kiinnostamaan myös yhä enemmän oma tulevaisuus. (Nurmi ym. 2014, 146-147.)

Ikätoverien merkitys nuorelle on tärkeä jo lapsuudessa, mutta ystävien merkitys korostuu entisestään nuoruudessa. On korostettu, että nuorelle on tärkeää olla aikuinen tukena ja turvana, mutta lähes yhtä tärkeää, ellei jopa tärkeämpääkin on, että nuorella on lähellään myös ikätovereita. Ystävien kesken nuoret voivat jakaa murheitaan ja pohtia mieltä askarruttavia asioita, joista ei kehtaa välttämättä esimerkiksi vanhempiensa kanssa puhua. Tällaisia asioita ovat usein nuorilla olevat ensi ihastumiset ja rakastumiset toiseen sukupuoleen. (Nurmi ym. 2024, 148.)

Identiteetillä tarkoitetaan nuoren omaa käsitystä persoonallisuudestaan, kuten mihin nuori samaistuu, mitä hän arvostaa, millaisia ominaisuuksia nuori omasta mielestään omaa ja mitkä ovat hänen vahvuutensa. Identiteetin perustana on nuoren rakentama minäkäsitys, eli se käsitys mikä nuorella on itsestään kokonaisuutena. Minäkäsityksen rakentuminen alkaa jo varhain lapsuudessa. Lapsena tai nuorena ympäristöstä saama negatiivinen palaute voi vaikuttaa vahvasti negatiivisesti nuoren minäkuvan kehitykseen. Negatiivinen palaute ja sitä kautta negatiivinen minäkuva voi madaltaa nuoren uskoa omiin kykyihinsä ja mahdollisuuksiinsa. Myönteinen palaute ja minäkuva sen sijaan tuo nuorelle uskoa ja edesauttaa samalla nuorta suhtautumaan elämään avoimesti sekä ilman ennakkoluuloja. (Aho 2005, 102.)

Sosiaalisen median ja haitat, ongelmat ja haasteet eivät oikeastaan liity siihen, että joku palvelu tai sovellus olisi itsessään huono tai nuorille suoraan haitallinen. Tavallisesti sosiaalisessa mediassa ilmenevät ongelmat liittyvät siihen, että palvelun käyttäjät eivät noudata käyttäytymissääntöjä tai hyviä tapoja. Lapsille ja nuorille sosiaalinen media on yksi paikka muiden joukossa, jossa olla vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Siihen kuuluu samoja asioita kuin kaikkien muuhunkin kavereiden kanssa olemiseen, kuten kuulumisten vaihtaminen, iloitseminen ja ajatusten jakaminen. Sosiaalisessa mediassa voi myös pahoittaa mielensä, tulla kiusatuksi sekä kohdata vastoinkäymisiä, kuten muissakin sosiaalisissa tilanteissa. Sosiaalinen media on osa nuorten sosiaalista elämää. Tunnettuja sosiaalisen median palveluita ovat esimerkiksi WhatsApp, YouTube, Facebook, Instagram ja Snapchat. (Lapsi sosiaalisessa mediassa, 2019.)

Sosiaalinen media tarjoaa mahdollisuuksia uusien sosiaalisten suhteiden solmimiseen sekä tarjoaa mahdollisuuden olla vuorovaikutuksessa välimatkoista riippumatta. Sosiaalisen median erilaisista yhteisöistä ja ryhmistä voi saada tukea ja kannustusta, joka on ehdottoman tärkeää niille nuorille, jotka voivat muuten tuntea itsensä ulkopuoliseksi. Sosiaalinen media tarjoaa myös loistavan mahdollisuuden hankkia tietoa sekä tutustua erilaisiin näkemyksiin, uusiin ajatuksiin, uusiin ideoihin sekä erilaisiin mielipiteisiin. Sosiaalinen media opettaa myös sosiaalisia taitoja sekä media taitoja, jotka ovat työelämässä nykypäivänä välttämättömiä. (Lapsi sosiaalisessa mediassa, 2019.)

Sosiaalisen median haittoja on tietysti myös jonkin verran. Sosiaalisessa mediassa kiusaaminen on helppoa, sillä sen voi tehdä myös nimettömänä. Kiusaaminen on haitoista suurin, mutta myös yleisin. Sosiaalisessa mediassa kiusaaminen eli somekiusaaminen on ollut nyt paljon esillä ja siitä on ollut paljon puhetta. Useat sosiaalisen median vaikuttajat ovat myös järjestäneet ja osallistuneet erilaisiin kampanjoihin somekiusaamista vastaan. Sosiaalisessa mediassa oleminen eli somettaminen voi mennä myös liiallisuuksiin ja se voi alkaa viemään liikaa aikaa koulutyöltä, harrastuksilta sekä levolta. (SoMe, 2016.)

2.2 Nuorten syrjäytyminen

Syrjäytymisen käsite korvattiin vuoden 2006 nuorisolaissa sosiaalisen vahvistamisen käsitteellä. Koska kaikki nuoret tarvitsevat sosiaalista vahvistamista, se ei ole leimaavaa. Silti lähes aina edelleen, kun puhutaan sosiaalisesta vahvistamisesta, puhutaan syrjäytymisestä. (Aaltonen 2011, 17). Raunio (2006,31) tuo esiin määritelmän, jossa syrjäytymisellä tarkoitetaan kasaantunutta huono-osaisuutta. Silloin yhdellä ihmisellä yhdistyy työttömyys, taloudelliset ongelmat, elämänhallinnan haasteet sekä osallisuuden ja yhteiskuntaan kuulumattomuudentunteen puute. Syrjäytymiseen voi liittyä sairautta, päihteiden käyttöä tai rikollisuutta. Mikään yksittäinen ongelma ei itsessään aiheuta syrjäytymistä vaan kyse on kasaantuvien ongelmien muodostamasta tilanteesta, jossa useat haittatekijät vahvistavat toisiaan. (Raunio, 2006)

Terveyden ja hyvinvoinnin (2018) laitos nostaa nuorten syrjäytymiseen vaikuttavaksi tekijöiksi matalan koulutus tason ja koulutuksen ulkopuolelle jäämisen sekä sosiaalisten suhteiden vähäisyyden. Toisen asteen tutkinnon suorittamattomuus voi olla riski työelämästä syrjäytymiseen. Kohdentamalla syrjäytymistä ehkäisevä toiminta tuen tarpeessa oleviin aiempaa paremmin voidaan muuttaa yhteiskunnan menojen kasvua sekä vähentää syrjäytymisestä aiheutuvia haasteita yksilölle (Ek, Saari, Viinamäki, Sovio & Järvelin 2004, 11-21.)

Suomalaisessa yhteiskunnassa osallisuus rakentuu entistä vahvemmin erilaisten yhteisöihin kiinnittymisen varaan. Näitä ovat esimerkiksi harrastus, koulu tai erilaiset seurat. Koulutus voidaan nähdä valintojen sekä mahdollisuuksien, mutta kuitenkin myös riskien ja haasteiden ympäristöksi, jossa integroituminen yhteiskuntaan mahdollistuu tai epäonnistuu, jolloin syrjäytyminen tapahtuu. (Hoikkala & Sell. 2007) Nuoren on hyvä olla tietoinen omasta turvaverkostaan ja usein turvaa nuorelle tuo jo tunne siitä, että lähellä on aikuisia, jotka ovat kiinnostuneita nuoresta ja nuoren elämästä. Turvaverkko koostuu kodin, koulun ja vapaa-ajan nuorelle läheisistä ihmisistä. Nuorisotyöntekijä voi olla merkityksellinen henkilö nuoren turvaverkossa ja usein nuoren kohtaaminen tapahtuukin arjessa. Kasaantuvat huolet ja haasteet voivat pahimmillaan aiheuttaa nuorelle kaveriporukasta ulkopuolelle jäämisen tunteen sekä opiskelumotivaation loppumisen ja tällöin nuori saattaa syrjäytyä. (Nuorten mielenterveyshäiriöt, 2018.)

3 Nuorisolaki

Uudistetussa nuorisolaissa, joka astui voimaan vuoden 2016 joulukuussa, säädetään nuorisotyön ja nuorisotoiminnan edistämisestä, nuorisopolitiikasta, valtionrahoituksesta sekä näihin liittyvistä valtionhallinnon ja kunnan vastuusta ja yhteistyöstä.

Nuorisolakiin (1285/2016) listataan nuorisolain tavoitteet, jotka vastaavat hyvin nuorisotyön tavoitteita. Nuorisolain tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa sekä tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista. Tavoitteena on tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa sekä edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elin oloja. Nuorisolain (1385/2016) tavoitteiden toteutumisessa lähtökohtina ovat: yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys, kestävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen sekä monialainen yhteistyö.

Nuorisolain (1285/2016) 3 §:ssä määritellään, että laissa tarkoitetaan nuorella alle 29-vuotiaita. Nuorisolain 1. luvun 2 §:n mukaan nuorisolain tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää nuorten aktiivista kansalaisuutta ja nuorten sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elin oloja. Nuorisotyö- ja politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja

toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Nuorisolaista (1285/2016) löytyy myös oma pykälä etsivälle nuorisotyölle. Nuorisolain 10 §:ssä mainitaan, että etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuorten kanssa tehtävään yhteistyöhön. Etsivä nuorisotyö aloitetaan ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen arvioonsa tuen tarpeesta. Etsivä nuorisotyö voidaan aloittaa myös muiden viranomaisten luovuttamien tietojen perusteella. Nuorisolain 11 § sanotaan, että tietojen luovuttamiseen edellytyksenä etsivää nuorisotyötä varten on nuoren suostumus, jollei tässä laissa tai muualla toisin säädetä.

Nuorisolain (1285/2016) 10§ luvussa määritellään, että etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Nuoren vapaaehtoisuutta etsivässä nuorisotyössä määrittävät nuorisolain (1285/2016) 11§ pykälä tietojen luovuttamisesta etsivälle nuorisotyölle sekä nuorisolain (1285/2016) 12§ pykälä nuoren tietojen käsittelystä etsivässä nuorisotyössä. Tietojen luovuttamisen edellytyksenä on nuoren suostumus. Laissa säädetään myös, että viranomaisten on luovutettava alle 25-vuotiaan nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot etsivälle nuorisotyölle salassapitosäädösten estämättä tilanteissa, joissa nuori ei ole perusopetuksen jälkeen sijoittunut jatko-opintoihin, on keskeyttänyt toisen asenteen opintonsa tai varusmiespalvelun tai saanut vapautuksen varusmies- tai siviilipalveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen takia. Koulutus tahojen ja puolustusvoimien ja siviilipalvelukeskusten lisäksi muu viranomainen, joka saamiensa tietojen pohjalta nuoren tilanne kokonaisvaltaisesti huomioon ottaen, kokee nuoren tarvitsevan viipymättä tukea päästäkseen tarvitsemiensa palveluiden ja tuen piiriin, voi luovuttaa tietoja kunnan etsivälle nuorisotyölle. (Nuorisolaki 1285/2016, 11§.) Nuorisolaissa (1285/2016) 11§ luvussa säädetään myös, että etsivälle nuorisotyölle voidaan luovuttaa vain sellaisia tietoja, joiden perusteella nuoreen on mahdollista saada yhteys, eli yksilöinti- ja yhteystietoja. Tällaisia tietoja ovat nuoren nimi, puhelinnumero, sähköpostiosoite, osoite ja tarvittaessa henkilötunnus.

Nuorisolain (1285/2016) 12§ kohdassa säädetään, ettei etsivän nuorisotyön tekijä saa luovuttaa eteenpäin muille viranomaisille nuorta koskevia tietoja, joita saa tietoonsa tämän lain mukaisia työtehtäviä hoitaessaan, ilman nuoren tai alaikäisen nuoren huoltajan suostumusta. Etsivää nuorisotyötä määrittävät nuorisolaissa ja perustuslain lisäksi laki yhdenvertaisuudesta, sosiaalihuollosta, lastensuojelusta, kuntouttavasta työtoiminnasta, työttömyysturvasta, naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta, opiskelijarekisteristä ja korkeakoulujen valtakunnallisesta tietovarannosta sekä ylioppilasrekisteristä.

4 Nuorisotyö

4.1 Nuorisotyön määrittely ja nuorisotyön tehtävät

Nuorisotyö kohdistuu alle 29-vuotiaisiin nuoriin. Yhteiskunnan tehtävänä on turvata kaikkien lasten ja nuorten terve ja turvallinen kasvu ja kehitys sekä tukea vanhempia heidän kasvatus-tehtävässään. Nuorisotyö on sekä korjaavaa että ennaltaehkäisevää työtä. Nuorten ja lasten hyvinvointi on tärkeää lasten ja nuorten vuoksi, mutta se on merkittävä tekijä myös yhteiskunnan ja kansantalouden kannalta. Nuorista kasvaa tulevaisuuden tekijöitä ja tavoitteena on, että jokainen nuori löytäisi paikkansa yhteiskunnassa sekä tiensä työhön tai koulutukseen. (Nuorisotyö, 2019.)

Nuorisotyön päätavoitteena on nuorten kasvun, itsenäistymisen ja osallisuuden tukeminen yhteiskunnassa. Tavoitteena on, että jokainen nuori saavuttaa omien voimavarojensa ja näkemysensä mukaisen paikkansa yksilönä sekä yhteiskunnan jäsenenä. Nuorisotyössä on tarkoitus tukea nuorta, mahdollistaa nuorten omaehtoista toimintaa ja tarjota nuorelle mieluisia vaihtoehtoja vapaa-ajan viettoon. Nuorisotyössä ohjataan nuoria ratkaisemaan ristiriitaitilanteita myönteisesti sekä välttämään esimerkiksi nuorten ennakkoluuloisuutta ja asenteellisuutta. Nuorisotyö pyrkii mahdollistamaan nuorille sen, että he voivat olla aidosti ja vapaasti oma itsensä ilman nolatuksi tai hylätyksi tulemisen pelkoa (Nuorisotyön ammattieettinen ohjeistus 2018.)

Nuorisotyössä korostuu työn ehkäisevä luonne sekä erityisesti nuorten omaehtoisuus. Nuorisotyössä korostuvat yhteisöllisyys ja ryhmäkeskeinen toiminta. Yhteisöllisyyden lisäksi nuorisotyössä keskeisessä osassa on nuorten yksilöllisyyden, ainutlaatuisuuden ja omaehtoisuuden tukeminen. Nuorisotyö perustuu vahvasti nuoren ja nuorisotyöntekijän vuorovaikutussuhteeseen ja tämä nähdäänkin yleensä jopa tärkeämpänä kuin lopputulos (Komonen, Suurpää & Söderlund 2012, 29-32.) Nuorisotyöntekijälle tulee helposti välittäjänrooli, sillä nuorisotyössä nähdään, kuullaan ja koetaan usein ensimmäisenä nuoriin liittyviä asioita ja ilmiöitä, joiden välittäminen muiden toimijoiden tietoon on tärkeää. Nuorisotyö on osaltaan vastuussa siitä, että nuoret voivat vaikuttaa kunnalliseen suunnitteluun ja päätökseen tekoon entistä paremmin (Komonen, Suurpää & Söderlund 2012, 29-31.)

Nuorten palveluiden kokonaisuus muodostuu sosiaali-, terveys-, opetus-, liikunta- ja kulttuurialojen palveluista. Niitä täydentävät seurakuntien, järjestöjen ja yksityisten palvelut. Opiskeluhoolto sisältää opetussuunnitelman mukaisen opiskeluhoillon sekä opiskeluhoillon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut. Opiskeluhoillon palvelut kuuluvat jokaiselle nuorelle. Kiinnostus matalan kynnyksen palveluihin nuorien keskuudessa on kasvanut viime vuosina. Matalan kynnyksen palveluihin haaveutuvat usein nuoret, jotka eivät tunnu löytävän paikkansa työmarkkinoilta eivätkä yhteiskunnassa. (Terveysten ja hyvinvoinnin laitos, 2019.)

Nuorten yhteiskuntatakuu tuli voimaan 1.1.2013. Nuorisotakuu tarkoittaa sitä, että jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ-, työko-keilu- opiskelu, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi ilmoittautumisesta. Työttömäksi työnhakijaksi ilmoitaudutaan TE-toimistoon. (Tietoa nuorisotakuusta, 2019.)

4.2 Työmuodot

Nuorisotyön haasteeksi on kuvattu se, ettei nuorisotyön ammatillista luonnetta ole pystytty kuvaamaan. Nuorisotyön määrittelemättömyys ja epämääräisyys ovat haaste toiminnan kuvaamiselle, jotta se olisi selkeästi ymmärrettävissä kuntalaisille, yhteistyö tahoille ja nuorille. (Kiilakoski, Kinnunen, Djupsund 2015, 11-18.)

Kokkolan kaupungin nuorisopalvelut tekivät 2,5 vuotta kestävästä toimintatutkimuksen. Tutkimuksen pyrkimys oli vastata siihen, mitä nuorisotyö on ja miksi sitä tehdään. Tutkimuksen pohjalta rakentui nuorisotyön opetussuunnitelma eli NUPS. Miksi nuorisotyötä tehdään- nuorisotyön opetussuunnitelman tietokirjassa (2015, 19) on kuvattu nuorisotyön kehittämisen ongelmaiseksi toiminnan itsestäänselvyys. On totuttu tekemään, mutta toimintoja ei ole käsitteellistetty. Nuorisotyön opetussuunnitelmaa tehtäessä kiinnitettiin huomiota nuorisotyön muotojen ja menetelmien tarkasteluun. Nuorisolaki on kuvannut nuorisotyön- ja politiikan toimintamuotoja ja nuorisotyön opetussuunnitelmaa tehtäessä kiinnitettiin huomiota siihen, kuinka nämä toimintatavat poikkeavat toisistaan tavoitteiden ja kasvatuksen näkökulmasta. Nuorisotyön opetussuunnitelmassa nuorisotyön työmuodot jaettiin viiteen osaan; yhteisöllinen- ja yhteiskunnallinen nuorisotyö, osallisuustoiminta, kulttuurinen nuorisotyö ja kohdennettu nuorisotyö. Etsivä nuorisotyö on kohdennettua nuorisotyötä eli erityisnuorisotyötä. Jokaiselle työmuodolle on kuvattu työmuodolle ominaiset työmenetelmät sekä tavoitteet. Yleisesti nuorisotyötä tehdään nuorille tavanomaisissa ympäristöissä kuten oppilaitoksissa, nuorisotiloissa- ja tapahtumissa sekä verkossa. Nuorisotyön perustehtäviin kuuluu myös nuorisopoliittinen vaikuttaminen. (Kiilakoski ym. 2015, 18-86.)

5 Etsivä nuorisotyö

5.1 Etsivän nuorisotyön määrittely

Etsivä nuorisotyö on kunnan tai useamman kunnan yhdessä järjestämää lakiin perustuvaa erityisnuorisotyötä. Etsivä nuorisotyö voi kuulua eri toimialojen alle esim. sosiaalitoimen, työllisyyspalveluiden tai nuorisotoimen alle, mutta se on silti nuorisolakiin perustuvaa erityisnuorisotyötä. Osa nuorista jää syystä tai toisesta yhteiskuntaan kiinnittymisen kannalta tärkeiden edellytysten ulkopuolelle esimerkiksi koulutuksen- tai työelämän. Etsivä nuorisotyö on tarkoitettu alle 29-vuotiaille nuorille, jotka ovat koulutuksen, työelämän tai tarvitsemiensa palveluiden ulkopuolella sekä nuorille, jotka tarvitsevat ohjausta ja tukea eri elämäntilanteissa.

Etsivän nuorisotyön tavoitteena on ehkäistä syrjäytymistä ja tukea sekä ohjata nuorta lisäämällä nuoren valmiuksia yhteiskuntaan kiinnittymisessä ohjaamalla nuori tarvitsemiensa palveluiden piiriin sekä vahvistamalla osallisuutta, itsetunto ja elämännhallintataitoja ja löytämällä yhdessä nuoren kanssa ratkaisuja nuoren haasteisiin ja ongelmiin (Vilen 2018, 22-23.)

Etsivää nuorisotyötä ohjaa lain lisäksi myös erilaiset arvot, jotka toimivat lähtökohtana nuoren kanssa tehtävälle työlle, jossa korostuu vapaaehtoisuus ja luottamuksellisuus. Tärkeitä arvoja etsivälle nuorisotyölle ovat vapaaehtoisuus ja itsemääräämisoikeus, jotka tarkoittavat nuoren oikeutta päättää itseään koskevista asioista ja esimerkiksi siitä haluaako nuori vastaanottaa etsivien nuorisotyöntekijöiden tukea vai ei. Lähtökohtana työlle nähdään myös kunnioitus, jossa nuori nähdään työn keskiössä kokonaisvaltaisesti, tasa-arvoisena yksilönä ilman ennakkoluuloja ja leimatuksi tulemisen tunnetta. Kokonaisvaltaisuus etsivässä nuorisotyössä tarkoittaa nuoren elämäntilanteen kokonaisvaltaista kartoittamista sekä huomioimista, jossa nuoren haasteiden ratkaisemisen lisäksi pyritään vahvistamaan jo olemassa olevia voimavaroja ja vahvuuksia (Vilen 2018, 8-9.)

Nuorisolähtöisyys ja saavutettavuus ovat työn kannalta tärkeitä lähtökohtia. Yhteistyö nuoren ja etsivän nuorisotyöntekijän kanssa perustuu luottamukseen, aitoon ymmärtämiseen sekä rehellisyyteen. Nuorisolähtöisyydessä korostuu nuorten tarpeista lähtevän työn tekeminen, siellä missä nuoret ovat ja silloin kun nuoret tarvitsevat sekä yhteistyö nuoren kanssa. Saavutettavuus pyritään etsivässä työssä mahdollistamaan nuorille maksuttomana palveluna, joka takaa kaikille nuorille mahdollisuuden palveluun ja tämä madaltaa kynnystä yhteydenottoon. Muita lähtökohtia laadukkaalle etsivälle nuorisotyölle on moniammatillinen yhteistyö, jossa työntekijä tekee yhteistyötä muiden ammattilaisten kanssa sekä tuntee palveluverkoston ja osaa hyödyntää sitä työssään (Vilen 2018, 8-9.)

5.2 Etsivän nuorisotyön kehittyminen Suomessa

Etsivää nuorisotyötä on toteutettu Suomessa jo 1960-luvulla. Etsivän nuorisotyön toimintatavat- ja muodot ovat muuttuneet yhteiskunnan muutosten myötä. 1960-luvulla merkittävin syy uudenlaisen nuorten kanssa tehtävän työn kehittämiseen oli päihteiden saapuminen Suomeen. Toiminta oli tuolloin eräänlaista jengityötä, jossa pääpaino oli sijoittua jengeihin toimistojen sijaan. Toimintaa toteutettiin mm. Imatralla ja Suonenjoella festivaaleilla, sekä Helsingissä kaupungin ja seurakunnan yhteistyönä. Ennaltaehkäisevä näkökulma tuli nopeasti mukaan toimintaan. Tämä näkyi toiminnassa aluksi ajatuksena, jonka tavoitteena oli saada yhteys nuoriin, jottei nuorten alkoholin käyttö vaihtuisi huumeisiin. Nuorten kanssa solmitun kontaktin jälkeen työ perustui uskoon, jossa toiveena oli, että nuoren kanssa tehtävästä työstä kehittyisi jotain mikä olisi näille nuorille hyödyksi. Jo tällöin vahvistui ymmärrys tämän kaltaisen työn tarpeellisuudesta nuorille. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 16)

Aluksi työtä tehtiin suurimmaksi osaksi rajattomasti, vapaaehtoisesti ja jopa yksin ilman ammatillisia metodeja tai organisaatiota taustalla tukemassa ja ohjaamassa työtä esimerkiksi koulutusten kautta. 1980-luvulla esiin nousi ymmärrys työtä määrittävien ja tukevien mallien tärkeydestä. Suunnitelmallisempi kouluttautuminen työhön, jota aiemmin tehtiin jengeissä ja kaduilla alkoi A-klinikkasäätiön järjestämistä kenttäpäivistä. Norja oli edistyksellisesti kehittänyt etsivää nuorisotyötä jo vuodesta 1961. Norjassa työntekijöillä oli koulutus ja etsivää nuorisotyötä toteutettiin vuonna 1987 jo 70 eri paikkakunnalla. Norjassa etsivä nuorisotyö nähtiin osana moniammatillista työtä, kun taas Suomessa etsivää nuorisotyötä toteutettiin omana osa-alueenaan. Norjasta tulikin ammatillisen etsiväntyön mallimaa kehittämistyön sekä resurssoinnin vuoksi. Nykyisestä terveydenhuollon ja hyvinvoinnin laitoksesta (silloinen Stakes eli sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus) lähti vuonna 1987 ryhmä opintomatkan muodossa hakemaan kehittämisideoita sekä työnmalleja. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 16-17)

Vuonna 1991 Tampereella käynnistettiin pilotointi, joka mukaili Norjan etsivän nuorisotyön mallia. Kokeiluhankkeen tavoitteen oli edistää suunnitelmallisesti työn eri vaiheita ja moniammatillista työtä. Mukaan tuli täydennyskoulutusten tavoittelemisen sekä kehittämiskeinoja etsivä nuorisotyön saaminen osaksi koulutusjärjestelmää. Työ kehittyi moniammatillisemmaksi ja työpareja muodostettiin eri ammattikuntien edustajista. Työ alkoi kehittyä nykyiseen etsivän nuorisotyön muotoon. Vuonna 2011 nuorisolakiin tuli muutos, jossa säädetään kunnissa tehtävää etsivää nuorisotyötä. Laki velvoittaa kuntia selvittämään niiden nuorten määrän, joilla on tarve etsivälle nuorisotyölle sekä käynnistämään ennaltaehkäisevän toiminnan. Lakiin säädetyn muutoksen myötä etsivän nuorisotyön painopiste ongelmien vähentämisestä muuttui ongelmia ennaltaehkäiseväksi toiminnaksi. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 16-18,29.)

5.3 Etsivän nuorisotyön tehtävät ja työmuodot

Nuorisolain mukaan etsivän nuorisotyön tehtävä on kaksivaiheinen. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille (Nuorisolaki, 1285/2016, 10§.)

Kunnassa tai kunnissa tehtävässä etsivässä nuorisotyössä on otettava huomioon kuntien välinen koko ero sekä väestörakenne. Etsivässä nuorisotyössä on tärkeää, että laissa määriteltyjä tehtäviä toteutetaan alueelliset tarpeet huomioon ottaen, jotta kunnassa tai kunnissa tehtävä työ olisi alueen tarpeista lähtevää ja tarpeisiin vastaavaa. Toimintatavoissa, menetelmissä ja asiakasprosessissa on kuntakohtaisuuden lisäksi otettava huomioon kuntien nuorten ja erityisesti tukea tarvitsevien nuorten tarpeet (Puuronen 2014, 23.)

Etsivä nuorisotyö pyrkii työskentelyllään vaikuttamaan yksilöön, ryhmään sekä ympäröivään ympäristöön. Etsivää nuorisotyötä tehdään aktiivisesti erilaisissa ympäristöissä. Etsivän nuorisotyön työmuotoja ovat esimerkiksi jalkautuvatyö, yksilöohjaus, verkostoyhteistyö sekä verkossa tehtävätyö. Kaikille etsivän nuorisotyön muodoille yhteistä on työtä määrittävä ihmiskäsitys ja luottamuksellisuus. Taustoista ja tilanteista riippuen etsivän nuorisotyön muodoissa painottuu ennaltaehkäisy tai ongelmia korjaava työ tehtävien ja tavoitteiden saavuttamisen näkökulmasta. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 54)

Jalkautuvassa työssä jalkaudutaan ympäristöihin, jossa nuoret viettävät aikaa. Jalkautuvalla työllä pyritään tekemään etsivä nuorisotyö nuorille näkyväksi sekä löytämään työn kohderyhmiä ja luoda kontakteja nuorten kanssa. Jalkautuvassa työssä korostuu suunnitelmallisuus. Sosiaalisesta mediasta on kehittynyt tärkeä toimintaympäristö työlle. Sosiaalisessa mediassa etsivää nuorisotyötä voidaan tehdä näkyväksi nuorille jokapäiväisessä käytössä olevassa paikassa, jossa nuorille tarjotaan mahdollisuus ottaa etsivään nuorisotyöntekijään yhteyttä myös nimettömästi, joka voi madaltaa nuoren kynnystä yhteydenottoon. Sosiaalisen median kautta voidaan tavoittaa ne tuen tarpeessa olevat nuoret, jotka eivät ole esillä muissa ympäristöissä. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 54-55.)

Etsivälle nuorisotyölle ei ole yhtenäistä asiakasprosessia, jonka mukaan jokaisessa kunnassa toimittaisiin, vaan asiakasprosessin vaiheet ja vaiheissa eteneminen lähtee nuoren tarpeista. Erilaiset asiakasprosessin vaiheet pyrkivät etenemään etsivän nuorisotyön tehtävien ja tavoitteiden mukaisesti yksilön omat tavoitteet huomioon ottaen. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 69.)

Asiakasprosessin vaiheiksi voidaan nähdä kuitenkin kartoitus, kontakti, motivointi, työskentely, välittäminen ja asiakkuuden loppuminen. Etsivä nuorisotyö etsii kontakteja toimintaympäristöistään tai ottaa nuoreen yhteyttä esimerkiksi nuoren omasta, vanhempien, koulun tai viranomaisten ilmoituksesta. Kontaktin kehittyminen asiakassuhteeksi on kuitenkin aina nuoren vapaaehtoisuuteen perustuvaa. Kontaktin ja vuorovaikutussuhteen sekä työskentelyn ympärille muotoutuu jokaisen nuoren kohdalla yksilöity asiakasprosessi. Kun kontakti nuoreen on luotu ja nuori halukas ottamaan vastaan tarjottavaa ohjausta, lähdetään yhdessä nuoren kanssa kartoittamaan nuoren elämäntilannetta ja työskentelemään niiden tarpeiden ja haasteiden mukaisesti, jotka nousevat esille ja ohjaamaan nuori tarvitsemiensa palveluiden piiriin. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 69-86.)

Etsivän nuorisotyön periaate on tulla nähdyksi ja huomioduksi erilaisissa nuorten ympäristöissä. Jotta etsivä nuorisotyöntekijä tulee nuorelle tutuksi, on työntekijän käytävä nuorten koulu- ja vapaa-ajan ympäristöissä aktiivisesti ja säännöllisesti. Etsivän nuorisotyön tarkoitus ei ole odottaa, että nuori löytää, motivoituu tai uskaltautuu itse tarvitsemiensa palveluiden piiriin. Etsivät nuorisotyöntekijät saattavat tuntea olevansa tunkeutujia tai epätoivottuja henkilöitä saapuessaan nuorten koulu- tai vapaa-ajan vietto paikkoihin. Usein kontakti nuoreen

syntyy ryhmätilanteissa esimerkiksi kaveriporukoissa. Nuorille on tyypillistä olla osa jotain ryhmää, etsivän nuorisotyöntekijän kannattaa usein pyrkiä vaikuttamaan ryhmään ja vasta tätä kautta yksittäiseen nuoreen. Etsivä nuorisotyöntekijä jalkautuessaan nuorten koulu ja vapaa-ajanvietto ympäristöihin usein juttelee nuorten kanssa ”niitä näitä” esimerkiksi nuorille merkityksellisistä tai ajankohtaisista aiheista ja vaihtaa kuulumisia heidän kanssaan. (Hoikkala ym. 2017, 447-448)

6 Aikaisempia tutkimuksia etsivästä nuorisotyöstä

Etsivään nuorisotyöhön perehtyviä tutkimuksia on tehty viime vuosien aikana jonkin verran ja useammasta eri kaupungista. Tutkimuksia syrjäytymisestä, joissa oli lyhyesti käyty läpi etsivää nuorisotyötä, löytyy hyvinkin paljon. Lopen ja Hausjärven tai edes Hyvinkään etsivänuorisotyöhön perehtyviä tutkimuksia ei löydy lainkaan. Markus Ignatius teki vuonna 2016 opinnäytetyön, jossa sivuttiin hieman Hyvinkään etsivä nuorisotyötä, kun hän tutki syrjäytymisen ehkäisyn keinoja Hyvinkäällä. Tutkimuksessaan hän kertoi, että Suomessa etsivää nuorisotyötä on käytetty yhtenä nuorten tukimuotona pitkään, mutta se on ollut hyvin pienimuotoista. (Ignatius, 2016.)

Jonna Henriksson teki vuonna 2015 pro gradu - tutkielman Tampereen yliopistoon, jossa hän tutki, kuinka Lempäälän kunnan etsivä nuorisotyö vastaa nuorten tarpeisiin ja miten toimintaa tulisi kehittää, niin, että se tarjoaisi nuorille mahdollisimman paljon. Gradussaan Henriksson käytti sekä laadullisia että määrällisiä tutkimusmenetelmiä. Henriksson keräsi tietoa etsivän nuorisotyön asiakkailta sekä nuorten palveluissa toimivilta työntekijöiltä. Tutkimustuloksista selviää, että nuoret antoivat kiitosta etsivän nuorisotyön tavoitettavuudesta. (Henriksson 2015.)

Anni Piironen teki vuonna 2017 opinnäytetyön Karelian ammattikorkeakouluun, jossa hänen tavoitteenaan oli selvittää, miten etsivän nuorisotyön asiakkuudessa olleet nuoret ovat kokeneet yhteistyön etsivän nuorisotyöntekijän kanssa. Toisena tavoitteena hänellä oli tutkia, miten syrjäytymisuhan alla olevaa nuorta voidaan tukea ennaltaehkäisevin keinoin. Johtopäätöksistä selviää, että riippumatta nuoren ja etsivän nuorisotyön tekijän yhteistyön kestosta tai lähtökohdista huolimatta kaikki tutkimuksessa olleet nuoret ovat kokeneet yhteistyön myönteiseksi ja hyödylliseksi. Nuoret, joilla oli yhteistyön alkaessa enemmän ongelmia ja haasteita omassa elämässään, koki yhteistyön merkityksellisemmäksi, kuin ne nuoret, joilla oli elämässään vähemmän haasteita. (Piironen 2017.)

Eevi Harju teki vuonna 2017 opinnäytetyön Hämeenlinnan ammattikorkeakouluun ”Mielikuvia ja kokemuksia etsivästä nuorisotyöstä”. Opinnäytetyön tavoitteena oli saada selville mikä on hämeenlinalaisten nuorten tietoisuus etsivästä nuorisotyöstä. Tavoitteena oli myös selvittää, millaisia kokemuksia Hämeenlinnan etsivän nuorisotyön tekijöillä on omasta työstään. Opin-

näytetyön kyselyyn vastanneista nuorista 45% vastasi tietävänsä, mitä etsivä nuorisotyö tarkoittaa. Johtopäätöksistä selviää, että nuoret ovat kuulleet etsivästä nuorisotyöstä kouluissa, joissa etsivän nuorisotyöntekijät ovat käyneet esittäytymässä sekä kertomassa etsivä nuorisotyöstä. (Harju, 2017.)

Harjun tekemässä tutkimuksessa käsiteltiin Hämeenlinnaisten nuorten tietoisuutta ja mielikuvia etsivästä nuorisotyöstä Hämeenlinnassa. Vastajat olivat iältään 15-29 vuotiaita ja otanta tutkimuksessa oli 50 nuorta. Kyselyyn vastanneet nuoret olivat vastanneet etsivän nuorisotyön herättävän hyvin samankaltaisia mielikuvia ja ajatuksia, kuin opinnäytetyömme kyselyyn vastanneet yhdeksäsluokkalaisten. Harjun ja opinnäytetyömme kyselyissä yhteistä oli, että vastauksista nousi esille nuorten auttaminen sekä syrjäytyminen.

7 Opinnäytetyön toteutus

7.1 Tavoitteet, tarkoitus & tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tavoitteena on kartoittaa ja kuvailla Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisten tietoisuutta etsivästä nuorisotyöstä sekä kehittämistarpeita etsivään nuorisotyöhön. Opinnäytetyön tarkoituksena on saada selville kyselyyn vastanneiden yhdeksäsluokkalaisten tietoisuus etsivästä nuorisotyöstä ja nostaa esille kehittämistarpeita, joilla Lopen ja Hausjärven etsivää nuorisotyötä voitaisiin kehittää niin, että se tavoittaisi näiden kuntien nuoret sekä erityisesti etsivän nuorisotyön näkökulmasta palvelun tarpeessa olevat nuoret. Tarkoitus ja tavoite opinnäytetyölle liittyvät syrjäytymisen ja sen ennaltaehkäisyn tärkeyteen. Etsivä nuorisotyö pyrkii työllään ennaltaehkäisemään nuorten syrjäytymistä sekä nuoren koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäämistä. Vähäinen tieto etsivästä nuorisotyöstä voi olla este yhteydenottamiselle ja avun sekä tuen hakemiselle.

Pyrimme opinnäytetyössämme vastaamaan seuraaviin tutkimuskysymyksiin:

- 1) Mitä tietoa nuorilla on etsivästä nuorisotyöstä
- 2) Minkälaisia tarpeita ja kehittämideoita nuorilla on etsivään nuorisotyöhön.

7.2 Tutkimusmenetelmä

Määrällinen tutkimus menetelmänä tarjoaa yleistettävän kuvan suhteista ja eroista. Menetelmä vastaa kysymykseen, kuinka paljon tai miten usein. Ominaispiirteitä määrälliselle tutkimukselle ovat tutkijan objektiivisuus eli tutkija ei vaikuta tutkimustulokseen sekä strukturointi, jossa tutkittavat asiat vakioidaan ennalta kyselylomakkeeseen kaikille vastaajille samaan muotoon ymmärrettäväksi. (Vilka. 2007, 13-15.)

Eri menetelmien hyviä ja huonoja puolia koskevan määritelmän mukaan määrällisten menetelmien avulla saadaan pinnallista mutta luotettavaa tietoa kun taas laadullisten menetelmien kautta saadaan syvällistä, mutta puutteellisesti yleistettävää tietoa. (Alasuutari. 2017, 231.) Alasuutari kirjoittaa kirjassaan (2017, 231), että soveltamalla näitä menetelmiä ja hyödyntämällä laadullisen ja määrällisen tutkimusmenetelmien parhaita piirteitä päästään parhaaseen tulokseen. Samassa tutkimuksessa ja tutkimusaineiston analyysissä voidaan siis soveltaa määrällistä sekä laadullista tutkimusmenetelmää. (Alasuutari. 2017, 32-33,231.)

Opinnäytetyö toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena. Käytimme opinnäytetyössä myös vahvasti kvalitatiiviselle eli laadulliselle tutkimukselle ominaisia piirteitä. Määrällinen tutkimusmenetelmä näkyy opinnäytetyömme kyselylomakkeen suljetuissa kysymyksissä, aineiston purussa, taulukkomuotoon saattamisessa ja taulukkojen sanallisessa tulkinassa. Laadullista tutkimusmenetelmää hyödynsimme opinnäytetyömme kyselylomakkeen avoimissa ja puolistrukturoiduissa kysymyksissä sekä näistä saatujen vastausten analysoinnissa hyödyntämällä laadulliselle tutkimukselle ominaista sisällönanalyysia.

7.3 Aineiston keruu

Aineiston keruu menetelmäksi opinnäytetyössä valikoitui lomakekysely. Lomakekysely päätettiin tekemään paperisena sähköisen kyselyn sijaan, sillä paperiseen kyselyyn vastaaminen koulussa oppitunnilla oli käytännöllisempää koulun tietoteknisten resurssien vähäisyydestä johtuen. Lomakekyselyssä otettiin huomioon vastaajajoukko, joka koostui ennalta valituista 15-16-vuotiaista yhdeksäsluokkalaisista. Valitsimme tutkimuksen kohteeksi vain yhdeksäsluokkalaiset, sillä he ovat nuorisotyöntekijöiden mukaan suurin asiakasjoukko etsivässä nuorisotyössä peruskouluikäisten joukosta. Yhdeksäsluokkalaiset päättävät peruskoulun ja lähtevät hakemaan jatko-opiskelupaikkaa tai työpaikkaa ja jos he eivät saa työ- tai jatko-opiskelupaikkaa, ovat he hyvin suuressa vaarassa syrjäytyä. Yhdeksäsluokkalaisia Lopella ja Hausjärvellä on yhteensä 191, joista 163 vastasi kyselyyn. Kyselyyn vastaaminen tapahtui Lopen ja Hausjärven kouluilla, jossa opinto-ohjaajat olivat varanneet tunneiltaan aikaa kyselyyn vastaamiseen. Kyselyyn vastaajien määrä olisi voinut olla vähäisempi, jos kyselyyn vastaaminen olisi tapahtunut vastaajan omalla ajalla. Kysely toteutettiin Lopella ja Hausjärvellä syyskuussa 2018.

Kyselyn avulla voidaan kerätä laaja tutkimusaineisto ja saada monilta ihmisiltä pienellä vaivalla vastaukset, tätä pidetään kyselytutkimuksen etuna. Kyselylomake on tehokas, sillä se säästää kyselijän aikaa, kun taas esimerkiksi haastattelut ovat aikaa vieviä. Kyselytutkimukseen liittyy myös heikkouksia. Kyselytutkimus voi helposti jäädä pinnalliseksi ja kyselylomakkeella teetettyjä tutkimuksia pidetään usein teoreettisesti vaatimattomina. Haittana pidetään myös sitä, että ei ole varmuutta siitä, miten vakavasti vastaajat ovat suhtautuneet kyselyyn ja ovatko he vastanneet kyselyyn tarkasti ja huolellisesti (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 195.)

Kysymyksiä lomakekyselyyn voidaan muotoilla monella tavalla ja me valitsimme kysymysmuodoksi monivalintakysymykset sekä avoimet kysymykset. Hirsjärvi ym. (2009, 201) on koonnut tärkeimmät väitteet, joita on pohdittu valittaessa kyselylomakkeen kysymysten muotoa. Monivalintakysymykset tuottavat vähemmän kirjavia vastauksia sekä monivalintakysymyksistä saadaan vastauksia, joita on helpompi käsitellä ja analysoida. Avoimet kysymykset antavat vastaajalle mahdollisuuden ilmaista itseään omin sanoin sekä auttavat monivalintakysymysten vastausten tulkinassa.

Kyselyssä kiinnitettiin huomiota kysymysten sisältöön, määrään ja vastausvaihtoehtoihin. Kyselyn kysymyksiä ja tapaa esittää kysymykset pohdittiin yhdessä Lopen ja Hausjärven etsivien nuorisoyöntekijöiden kanssa. Päädyimme tekemään kyselyyn määrälliselle tutkimukselle ominaisia suljettuja kysymyksiä, jotka voitiin esittää valmiilla vastausvaihtoehdoilla. Heikkilän (2008) mukaan suljetuille kysymyksille tyypillistä on vastaamisen nopeus, eikä kysymyksiin vastaaminen vaadi vastaajalta kielellistä lahjakkuutta tai taitoa muotoilla omaa vastaustaan. Suljetuissa kysymyksissä ”en osaa sanoa” tai ”en tiedä” vaihtoehtoihin vastaaminen voi houkutella tai vastaaja voi vastata valmiina oleviin vastausvaihtoehtoisin harkitsematta (Heikkilä 2008, 51.) Hyödynsimme laadulliselle tutkimukselle ominaisia piirteitä lisäämällä kyselyyn myös avoimia kysymyksiä, joilla pyrimme saamaan nuorten ajatuksia ja kehittämideoita esiin. Heikkilän (2008) mukaan avointen kysymysten vastauksista voidaan saada tietoa, joita ei etukäteen ole huomattu ja joista voidaan löytää uusia näkökantoja. Avoimet kysymykset saattavat houkutella myös vastaamatta jättämiseen (Heikkilä 2008, 49-50.)

Kysymyslomakkeen (liite1) kysymykset muotoutuivat useamman kerran jälkeen varsinaiseen muotoonsa. Kysymyksiä ja niiden muotoilua pohdittiin yhdessä Lopen ja Hausjärven etsivien nuorisoyöntekijöiden kanssa. Etsivät nuorisoyöntekijät toivat esiin heidän näkökulmastaan kiinnostavia aiheita, joiden pohjalta lähdimme kysymyksiä pohtimaan. Myöhemmin kysymyksiä tehtäessä mukaan tuli myös markkinoinnin näkökulma. Kysymyksiä lopulliseen kyselylomakkeeseen tuli 11, joista kolme kysymystä olivat avoimia ja loput kahdeksan olivat suljettuja kysymyksiä.

7.4 Aineistoanalyysi

Kerätyn aineiston analyysi, tulkinta ja johtopäätösten teko on tutkimuksen ydin, sillä siihen tähdätään tutkimusta aloittaessa. Aineiston analysointi on hyvä aloittaa mahdollisimman pian aineiston keruun jälkeen. Aineistoa voidaan analysoida monin eri tavoin. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 221-224.)

Ennen aineiston analysointia tarkistimme ja katsoimme läpi palautuneet kyselylomakkeet yksitellen ja teimme analysointia helpottaaksemme itsellemme kirjauksia numeroin ja muistiinpanoin. Kyselylomakkeen strukturoitujen eli suljettujen kysymysten vastaukset analysoimme määrälliselle tutkimukselle ominaisin tavoin viemällä numeraaliset tulokset Excel-ohjelmaan, josta tulokset muotoutuivat taulukkomuotoon. Excel-tilastointiohjelmalla pystytään toteuttamaan tilastotutkimusta, mutta taulukkolaskentaohjelmaa käytettäessä on suunnittelussa otettava huomioon sen rajoitukset ja mahdollisuudet (Vilka. 2005, 94).

Avoimia ja puolistrukturoituja kysymyksiä analysoimme laadulliselle tutkimukselle ominaisella aineistolähtöisellä sisällönanalyysillä. Sisällönanalyysi on perusanalyysimenetelmä laadullista aineistoa analysoidessa. Aineistolähtöiselle sisällönanalyysille on ominaista pelkistää aineisto etsimällä tutkimustehtävää kuvaavat ilmaisut, ilmausten samankaltaisuuksien ja erilaisuuksien etsiminen, pelkistettyjen ilmauksien ryhmittely sekä yhdistäminen ja alaluokkien muodostaminen. Tuloksissa kuvataan luokittelun pohjalta nousseet ilmaisut ja kategoriat. Tutkittavien näkökulmaa pyritään ymmärtämään kaikissa analyysin vaiheissa. (Tuomi & Sarajärvi. 2018, 122-127)

7.5 Luotettavuus ja eettisyys

Tutkimuksellisen opinnäytetyön prosessissa eettisyys tulee eteen monessa eri vaiheessa opinnäytetyötä tehdessä. Eettisyys tulee eteen esimerkiksi tiedonhankinnassa ja sen käytössä, tulosten julkistamisessa sekä tutkijan rehellisyydessä. Eettisyys nousee esiin jo tutkimuslupien sekä tutkimusaineiston hankinnassa. Tutkimusta tehdessä on pidettävä huoli, ettei loukkaa kenenkään ihmisarvoa tai aiheuta muuta haittaa tutkittaville henkilöille (Eskola & Suoranta 2008, 52-56, 210.)

Tutkimusta tehtäessä on mietittävä ehdottomasti myös tulosten luotettavuutta. Tutkijan tulee selvittää itsellensä mitä tutkimuksella on tarkoitus saada selville, miten tutkimuksen kohde on valittu ja miten tutkimuksen kohteeseen on päädytty. Tutkijan täytyy myös pohtia, kuinka aineistoa lähdetään keräämään ja kuinka paljon aineistoa täytyy saada, jotta tutkimus olisi mahdollisimman luotettava ja aineisto tarpeeksi kattava. Keskeistä on, että lähestymistapa ja menetelmät ovat valittu siten, että vastaavat tutkimuksen tavoitteiden odotuksiin sekä tutkimusongelmaan (Eskola & Suoranta 2008, 214-216.) Opinnäytetyötä tehdessä olimme alusta asti, jo suunnitteluvaiheessa, ottaneet huomioon tutkielman eettisyyden. Tämä tuli

esille, kun mietimme, kuinka toteuttaisimme aineiston hankinnan. Päätimme toteuttaa aineiston hankinnan vapaaehtoisella kyselylomakkeella, joka täytettiin nimettömänä. Tutkimusluvut kyselyn tekemiselle kouluympäristössä saimme molempien yläkoulujen rehtoreilta kirjallisena.

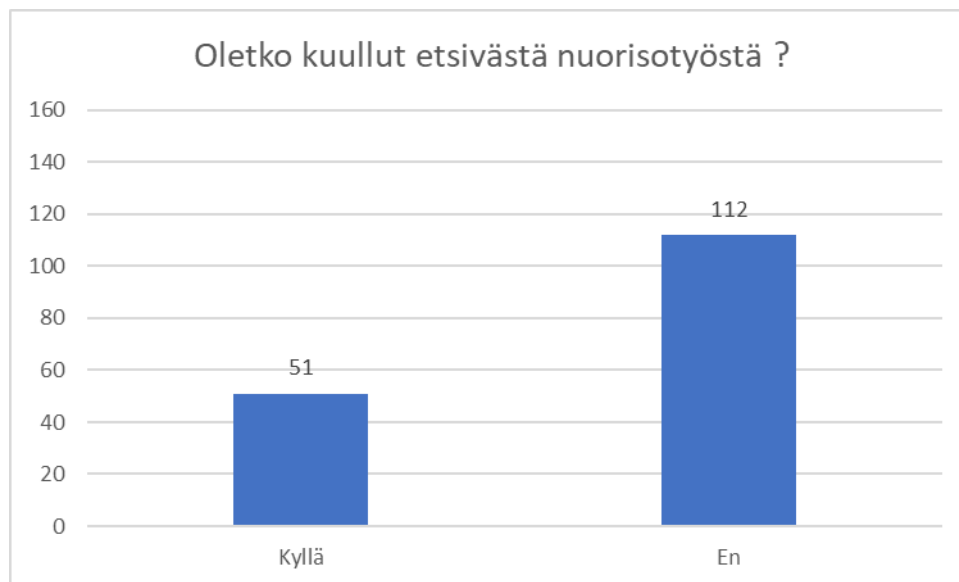
Pidämme tutkielmaa niin luotettavana, kuin se vaan voi tässä tapauksessa olla. Tutkielman luotettavuutta lisää se, että kysely toteutettiin oppitunnin aikana ja kaikki paikalla olleet oppilaat ovat vastanneet kyselyyn. Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisista vain 28 oppilasta ei vastannut kyselyyn. He eivät joko halunneet vastata kyselyyn tai eivät olleet paikalla oppitunnilla. Luotettavuutta laskee taas oppilaiden motivaatio ja asenne kyselyyn vastaamisessa.

8 Tulokset

Kyselyyn vastasi 163 Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaista. Kyselylomakkeisiin vastaaminen tapahtui syksyllä 2018. Keväällä 2019 tuotetut tulokset pohjautuvat palautuneiden kyselyiden vastauksiin.

8.1 Etsivä nuorisotyön tunnettavuus ja nuorten mielikuvia työstä

Taulukko 1. Tunnettavuus

Kyselyyn vastanneista Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisista vain 51 vastaaja 163 vastaajasta vastasi kuullessaan etsivästä nuorisotyöstä. Suurin osa nuorista ei siis lainkaan ollut kuulut etsivästä nuorisotyöstä.

Seuraavassa kysymyksessä kysyimme yhdeksäsluokkalaisilta mitä sana ”etsivä nuorisotyö” tuo nuorille mieleen. Esitimme kysymyksen kyselylomakkeessa avoimena kysymyksenä. Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisista kahdeksan vastaajaa mainitsi vastauksessaan nuorisotyön.

Edellä mainittujen kuntien vastaajista 45 yhdeksäsluokkalaista vastasi etsivän nuorisotyön tuovan mieleen nuorten auttamisen töihin hakiessa tai nuorten etsimisen töihin. Etsivä nuorisotyö koettiin vahvasti liittyvän työn tarjoamiseen ja hakemiseen.

”Henkilö, joka etsii töitä”

”Nuorille etsitään töitä”

”Etsii jotai työtä nuorille”

”Autetaan nuorii esim löytämään töitä”

Yhdeksäsluokkalaisista pieni vastaaja joukko oli maininnut etsivästä nuorisotyöstä mieleen tulevaksi asiaksi nuorten auttamisen, syrjäytymisen ja ennaltaehkäisyyn tai kuvaillut esimerkein etsivä nuorisotyöntekijöiden työtä.

”Ne kaks tyyppii, jotka kyselee mite menee?”

”Etsitään avuntarpeessa olevia nuoria ja autetaan heitä”

”Etsitään ongelmallisia ja syrjäytyneitä nuoria ja autetaan niitä”

”Nuorten auttajia kaikissa asioissa”

Muutama yhdeksäsluokkalaisista koki, että etsivät nuorisotyöntekijät ”stalkkaavat” ja kyselevät ”ahdistavia” kysymyksiä ja tämä on yksi etsivän nuorisotyön haasteista. Etsivä nuorisotyöntekijä voi kokea muiden nuorisotyöntekijöiden tavoin tunnetta ”tunkeilusta” tai tunnetta siitä, että etsivät nuorisotyöntekijät eivät ole ”tervetulleita” kohdatessaan nuoria esimerkiksi nuorten vapaa-ajan vietto paikoissa. Nuoret voivat kokea tämän ahdistavaksi tai ”tunkeilevaksi”. Etsivän nuorisotyöntekijän tulee työssään olla myönteisesti utelias ja hänen on uskallettava kysyä mitä nuorelle oikeasti kuuluu ja tehdä itsensä näkyväksi ja tutuksi henkilöksi.

”Vanha täti kysyy ahdistavia kysymyksiä”

”stalkkaamisen”

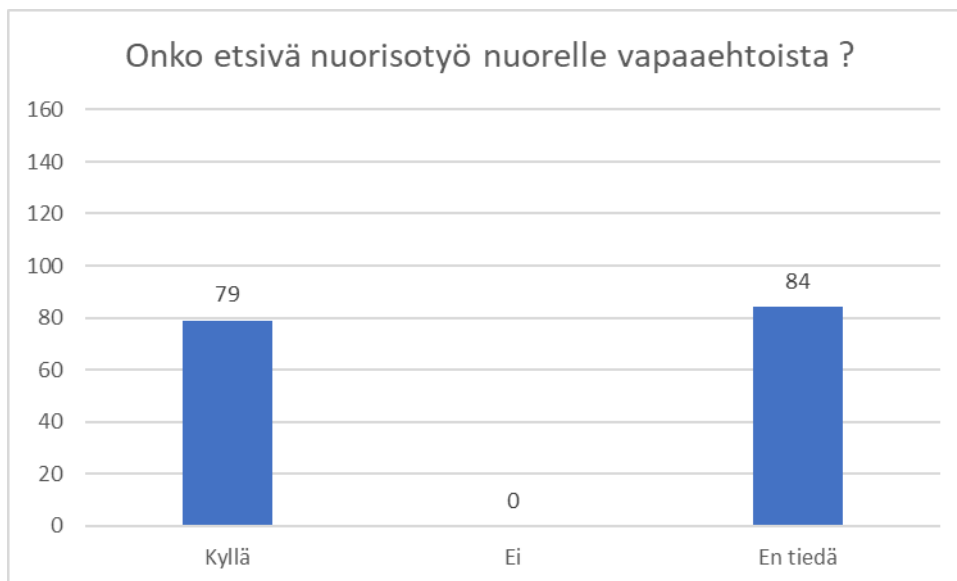
Osassa vastauksista nousi vahvasti esille myös etsimisen näkökulma, jossa etsivä nuorisotyön kuvailtiin etsivän nuoria.

”joitain nuoria etsitään”

”Onhan sen pakko olla joku poliisin virkaan liittyvä...ehköpä kadonneiden asioiden ja tai ihmisten etsimistä...mutta nuorten kanssa tai sitten kadonneiden nuo

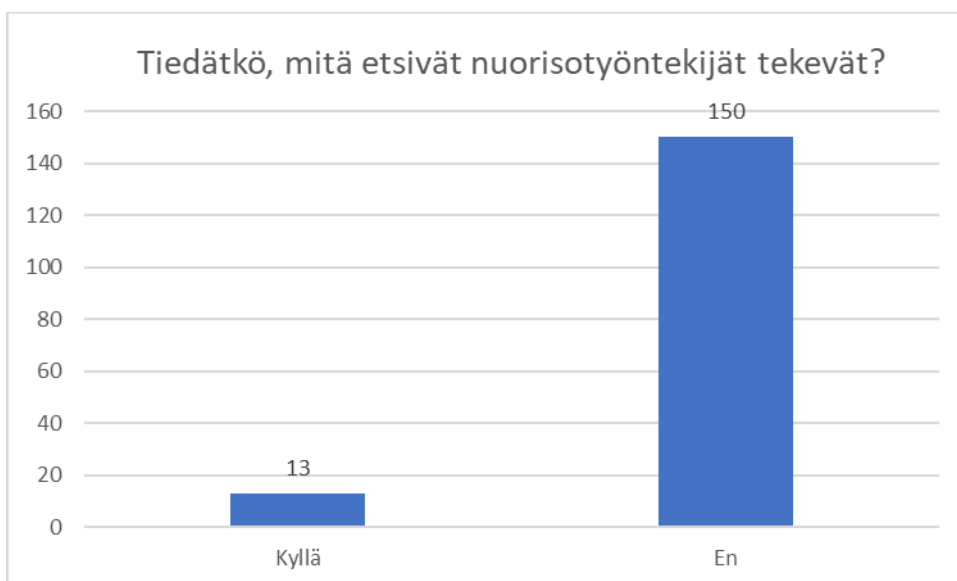
8.2 Etsivää nuorisotyötä koskeva vapaaehtoisuus, työnkuva ja yhteydenotto

Taulukko 2. Vapaaehtoisuus

Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisista 79 tiesi etsivän nuorisotyön olevan nuorelle vapaaehtoista, kun taas 84 vastaajista ei osannut sanoa. Kukaan kysymykseen vastanneista ei ollut sitä mieltä, ettei etsivä nuorisotyö olisi vapaaehtoista nuorelle. Etsivä nuorisotyö on aina nuorelle vapaaehtoista ja nuoren omista toiveista lähtevää toimintaa. Tietoisuus etsivästä nuorisotyöstä voi vaikuttaa ”en tiedä” vastanneiden määrään, mutta vastaajien joukossa voi olla myös vastaajia, jotka tietävät etsivän nuorisotyön, mutta eivät tienneet tai osanneet sanoa onko se nuorelle vapaaehtoista.

Taulukko 3. Työnkuva

Vain pieni osa vastaajista vastasi tietävänsä mitä etsivät nuorisotyöntekijät tekevät työkseen. Kysymys työnkuvasta esitettiin puolistrukturoituna kysymyksenä, jossa ”kyllä” vastanneilta pyydettiin kuvailemaan millaista työtä etsivät nuorisotyöntekijät tekevät. Kaikki kysymykseen vastanneet toivat esille etsivälle nuorisotyölle ominaisia työnkuvia. Vastaajat kokivat, että etsivän nuorisotyöntekijöiden puoleen voi kääntyä, jos tulevaisuuden suunnitelmat ovat epäselvät. Kaksi vastaajista oli vastannut, että etsivät nuorisotyöntekijät auttavat nuoria löytämään työn tai ammatin sekä auttavat, jos nuori ei tiedä mitä haluaa opiskella. Kaksi vastaajaa oli vastannut, että etsivät nuorisotyöntekijät kyselevät vapaa-ajalla sekä koulussa ”kuinka menee”.

”He auttavat, jos on ongelma, ettei tiedä minne haluaisi opiskelemaan”

Taulukko 4. Yhteydenotto

Suurin osa Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisista ei tiennyt millaisissa tilanteissa nuori itse voi olla yhteydessä etsivään nuorisotyöntekijään tai millaisissa tilanteissa etsivä nuorisotyöntekijä voi olla nuoreen yhteydessä.

Vain pieni osa vastaajista vastasi kysymykseen kyllä. Puolistrukturoidussa kysymyksessä ”kyllä” vastanneita pyydettiin mainitsemaan esimerkkejä tilanteista, joissa etsivään nuorisotyöntekijään voi olla yhteydessä tai millaisissa asioissa etsivä nuorisotyöntekijä voi olla yhteydessä nuoreen. Myönteisesti vastanneista vain alle puolet vastasivat avoimeen kysymykseen. Vastaajat toivat esiin, että syy yhteydenottoon voi olla huonosti olevat perheasiat, kiusaaminen, päihteiden käyttö tai työn ja kouluun liittyvät tekijät.

”Heille voi mennä juttelemaan, jos on joku huoli tai ongelma”

”Kaikki ei ole hyvin”

”Ei löydä töitä tai ei pääse minnekkään”

”Jos etsii töitä tai ei muuten ole mitään tekemistä”

Nuoren on tärkeä tuntea voivansa uskaltaa ottaa yhteyttä etsivään nuorisotyöntekijään esimerkiksi vastauksista ilmi tulleiden asioiden tiimoilta. Etsivä nuorisotyöntekijä voi olla nuorelle ainut turvallinen aikuinen tukiverkossa esimerkiksi tilanteissa, jossa nuori kokee perheasioiden olevan huonosti. Varhaisessa vaiheessa asioihin puuttuminen ja niiden selvittäminen nuoren kanssa yhteistyössä ovat tärkeitä syrjäytymisen ennaltaehkäisyssä näkökulmasta.

8.3 Etsivän nuorisotyön näkyvyys ja markkinointi

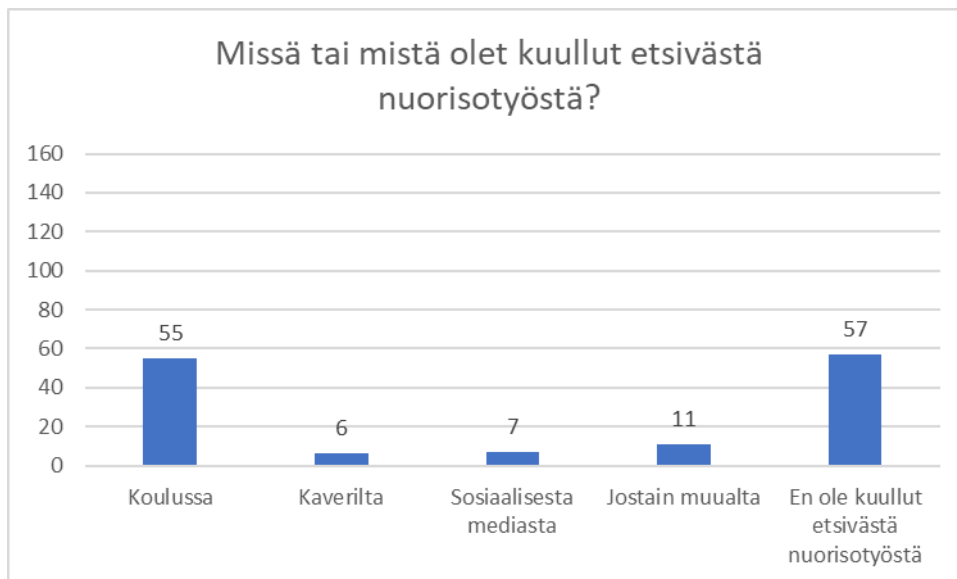
Taulukko 5. Kunnan etsivä nuorisotyöntekijä

Taulukon tuloksista käy ilmi, että vain yhdeksän yhdeksäsluokkalaista Lopella sekä Hausjärvellä vastasi tietävänsä kuka on heidän kuntansa etsivä nuorisotyöntekijä. Loput vastanneista eivät tienneet kuntansa etsivää nuorisotyöntekijää ja kaksi kyselyn täyttäjää jätti kysymyksen vastaamatta.

Sillä, että nuoret tuntevat kuntansa etsivän nuorisotyöntekijän, on suuri merkitys. Tieto etsivästä nuorisotyöntekijästä voi madaltaa kynnystä ottaa häneen yhteyttä. Osa etsivän nuorisotyöntekijän toimenkuvaa onkin tehdä itsensä nuorille tutuksi ja tätä kautta tutustua nuoriin, jolloin nuorilla on myös mahdollisuus tutustua etsivään ”rennossa” ympäristössä esimerkiksi koulussa tai nuorten vapaa-ajan vietto ympäristöissä esimerkiksi nuorisotalolla. (Kaartinen-Koutaniemi 2012, 74-75)

Taulukko 6. Näkyvyys

Selkeästi suurin osa yhdeksäsluokkalaisista oli kuullut etsivästä nuorisotyöstä omalla koulullaan tai eivät olleet kuulleet etsivästä nuorisotyöstä ollenkaan (Kuvio 6). Vastaukset tähän kysymykseen olivat hieman ristiriidassa ensimmäiseen kysymyksen (Kuvio 1) vastauksiin. Yksi vastaajista oli kommentoinut kuulleensa etsivästä nuorisotyöstä ensimmäistä kertaa tätä kyselyä tehdessään, joten vastaukseen ”koulussa” on voinut vaikuttaa näiden samaa ajatelleiden nuorten vastaukset, sillä kysely täytettiin oppitunnilla koulussa. Kysymykseen jätti vastaamatta 27 nuorta. Vastausvaihtoehtoon ”jossain muualla, missä?” vastasi 11 nuorta, joista neljä vastasi tarkentamalla kuulleensa etsivästä nuorisotyöstä oman kuntansa nuorisotalolla, kirjastolla tai opinto-ohjaajalta. Sosiaalisessa mediassa etsivästä nuorisotyöstä kuulleita oli seitsemän (7) vastaajaa. Sosiaalinen media on ympäristö, jossa nykynuoret usein viettävät aikaa, joka luo ”somesta” etsiville nuorisotyöntekijöille ympäristön, jossa itsensä voi tehdä nuorille näkyväksi.

Taulukko 7. Markkinointi

Millaisissa ympäristöissä etsivää nuorisotyötä tulisi tehdä näkyvämmäksi, jotta nuoret kiinnittäisivät siihen huomiota? Yhdeksäsluokkalaiset olivat valinneet vastauksessaan yhden tai useamman vaihtoehdon. Vastauksista käy ilmi, että nuorten ympäristöistä koulu, sosiaalinen media ja nuorisotalo sekä nuorille suunnatut tapahtumat ovat ympäristöjä, joissa etsivää nuorisotyötä tulisi markkinoida ja tehdä itsensä näkyväksi, jotta se kiinnittäisi nuorten huomion. Pieni osa vastaajista vastasi ”jossain muualla” ja heistä yksi oli kommentoinut, että kaupungilla mainostaululla.

Kuten jo edellisessä kysymyksessä ja vastauksissa, koulu ympäristönä nousee vahvasti esille. Huomattavaa on myös, että vain pieni osa vastaajista oli kuullut etsivästä nuorisotyöstä sosiaalisessa mediassa, mutta näissä vastauksissa nousee esiin, että sosiaalisessa mediassa työn näkyväksi tekeminen saattaisi kuitenkin kiinnittää nuorten huomion.

Taulukko 8. Tapaaminen

162 vastaajasta vain 10 vastaajaa oli tietoinen, missä etsivän nuorisotyöntekijän voi tavata. Kielteiseen vastaukseen on vaikuttanut varmasti epätietoisuus etsivästä nuorisotyöstä tai etsivän nuorisotyön liikkuvuus, ettei olla tiedetty nimetä yhtä paikkaa, jossa etsivän nuorisotyöntekijää voi tavata.

Saadaksemme tietoon ympäristöjä, jossa nuoret mieluiten tapaisivat etsivää nuorisotyöntekijää, lisäsimme edellisen kysymyksen rinnalle avoimen kysymyksen. Tavoitteena oli selvittää millaiset paikat ja ympäristöt nuoret kokevat helpoiksi ja vaivattomimmiksi tavata etsivää nuorisotyöntekijää. Avoimeen kysymykseen vastanneita oli 69 vastaajaa. Vastanneita oli huomattavasti enemmän kuin muihin kyselylomakkeessa olleisiin avoimiin kysymyksiin. Vastauksissa koulu nousi edelleen vahvasti esille ympäristönä, jossa nuoret myös haluaisivat tavata

etsivää nuorisotyöntekijää. Vastanneista suurin osa oli vastannut kysymykseen, että haluaisivat tavata etsivää nuorisotyöntekijää koululla. Yksi vastaajista, joka oli vastannut kysymykseen tapaavansa etsivää nuorisotyöntekijää mieluiten koulussa ja tarkentanut haluavansa tavata etsivää nuorisotyöntekijää koulussa oppitunnilla. Nuorille voi olla helppo tapa lähestyä ja tutustua etsivään nuorisotyöntekijään ryhmässä muiden oppilaiden kanssa. Vastauksista kävi ilmi, että oman kunnan nuorisotaloa pidettiin myös mieluisana paikkana tavata etsivää nuorisotyöntekijää. Muut vastaajat olivat vastanneet haluavansa tavata etsivää nuorisotyöntekijää seuraavanlaisissa ympäristöissä;

”Jossain helposti ilman vaivaa”

”Jossain yksityisessä paikassa”

”Jossain rauhallisessa paikassa”

8.4 Informaatio tilaisuuden sisältö

Keväisin yhdeksäsluokkalaisille järjestetään etsivää nuorisotyötä koskien informaatio tilaisuus, jossa etsivät nuorisotyöntekijät menevät paikan päälle kouluille kertomaan itsestään ja työstään. Keväisin yhdeksäsluokkalaiset ovat tilanteessa, jossa he pohtivat jatko-opiskelu suunnitelmiaan sekä mahdollisia muita suunnitelmia peruskoulun loputtua. Jos nuoren jatko-opiskelu suunnitelmat eivät syystä tai toisesta toteudukaan etsivä nuorisotyö voi olla ajankohtainen apu ja tuki nuorelle.

Kyselylomakkeessa oli tätä informaatio tilaisuuden sisältöä koskeva kysymys, joka lisättiin, etsivien nuorisotyöntekijöiden informaatio tilaisuuden suunnittelun ja toteutuksen kehittämiseksi. Kysymyksessä tiedusteltiin, haluaisivatko nuoret informaatiotilaisuuden olevan toiminnallinen, jossa nuoret pääsisivät itse osallistumaan vai oppituntimainen, jossa sisällöstä kertominen olisi etsivillä nuorisotyöntekijöillä. Vaihtoehtona kysymykseen oli myös vastata, että jotain muuta kuin nämä kaksi edellä mainittua ja mahdollisuus tarkentaa mitä tämä jokin muu voisi olla.

Vastaajista suurin osa oli vastannut toivovansa informaatiotilaisuuden toteuttamisen toiminnallisena, johon nuoret osallistuivat toiminnallisten tehtävien tai keskustelun kautta. Alle puolet yhdeksäsluokkalaista toivoivat informaation olevan oppituntimainen. Vastaajista kuusi (6) oli vastannut jotain muuta. Tarkentavia vastauksia jotain muuta- vastauksiin oli kommentoitu informaatiotilaisuuden olevan turha tai en tiedä.

8.5 Nuorilta nousseet kehittämis ehdotukset

Tavoitteena oli saada konkreettisia kehittämisideoita nuorilta ja mahdollisia näkökulmia ja ajatuksia koskien etsivää nuorisotyötä. Kysymys esitettiin avoimena, jotta nuorten omat ajatukset ja näkökulmat saataisiin laadullisen tutkimuksen tavoin esille. Vastausjoukko oli odotettua pienempi. Vastaajista vain 12 vastasi kysymykseen. Vastaajat nostivat esiin, että etsivästä nuorisotyötä tulisi markkinoida ja tehdä enemmän näkyväksi, jotta nuorten tietoisuus kasvaisi. Muutamalta vastaajalta nousi myös toive etsivän nuorisotyön tavoitettavuudesta ja työn sisällöstä.

”Nuorisotyöntekijä tulisi tavoittaa aina mahdollisimman nopeasti”

” Heille voisi mennä juttelemaan asiasta kuin asiasta ja jos jokin asia askarruttaa ja tai voisi mennä yleisesti vain mennä keskustelemaan/ juttelemaan vaikka elämästä”

Tietoa siitä, olivatko kysymykseen vastanneet nuoret aiemmin kuulleet tai olleet tekemisissä etsivien nuorisotyöntekijöiden kanssa ei ole. Vastausten ja kehittämisideoiden vähäisyyteen voi vaikuttaa se, että suurin osa yhdeksäsluokkalaisista ei ollut aikaisemmin kuulleet etsivästä nuorisotyöstä. Saatujen kehittämis ehdotusten pohjalta etsivä nuorisotyöntekijöiden tulee nykyistä enemmän kehittää näkyvyyttään, jotta se tavoittaisi myös ne nuoret, jotka eivät olleet ennen kyselyyn vastaamista kuulleet etsivästä nuorisotyöstä.

9 Johtopäätökset

9.1 Nuorten tietoisuus etsivästä nuorisotyöstä

Tutkimuksen tulokset osoittivat, että Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisille etsivä nuorisotyö oli vielä melko tuntematon nuorisotyön työmuoto. Suurin osa kyselyyn vastanneista yhdeksäsluokkalaisista ei ollut kuullut etsivästä nuorisotyöstä. Kysely toteutettiin syksyllä 2018 ja tietoisuuteen etsivästä nuorisotyöstä on voinut vaikuttaa se, että vasta keväisin peruskoulunsa päättävälle yhdeksäsluokkalaisille järjestetään etsivää nuorisotyötä koskeva informaatio-tilaisuus.

Vilenin (2018) mukaan etsivä nuorisotyö on tarkoitettu alle 29-vuotiaille nuorille, jotka ovat tai ovat syystä tai toisesta jäämässä koulutuksen tai työelämän ulkopuolelle tai tarvitsevat apua saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö koskettaa tarvitsemiensa palveluiden ulkopuolelle jääneitä nuoria jo yläkoulussa. (Vilen 2018, 22-23.) Olisiko yhdeksäsluokkalaisista nuorista useampi tietoinen etsivästä nuorisotyöstä, jos etsivää nuorisotyötä tehtäisiin näkyväksi jo yläkoulun aikana esimerkiksi kahdeksannella luokalla? Tällöin useammalle nuorelle etsivä nuorisotyö olisi tutumpi jo ennen peruskoulun loppumista tai yhdeksännelle

luokalla siirtymistä sekä nuorelle voisi syntyä tunne tutusta kontaktista, johon tarvittaessa olla yhteydessä. Myös tilanteissa, joissa etsivä nuorisotyöntekijä on yhteydessä nuoreen, nuorella on ennalta tiedossa, kuka etsivä nuorisotyöntekijä on ja millaisissa tilanteissa etsivä nuorisotyöntekijä tarjoaa tukea nuorelle.

Harju teki vuonna 2017 opinnäytetyön koskien Hämeenlinnaisten 15-29 vuotiaiden nuorten mielikuvia ja kokemuksia etsivästä nuorisotyöstä. Opinnäytetyön tavoitteena oli saada selville mikä on hämeenlinnaisten nuorten tietoisuus etsivästä nuorisotyöstä. Harjun opinnäytetyön tuloksissa on paljon samankaltaisuuksia koskien nuorten mielikuvia ja ajatuksia etsivästä nuorisotyöstä. Harju kuvaa tuloksissa nuorten mieltäneen etsivän nuorisotyön tarjoavan apua ja tukea nuorille. Kuten myös tämän opinnäytetyön tuloksissa osa vastaajista toi esiin etsivän nuorisotyön olevan nuorten auttamista ja tukemista. Samankaltaisuuksia oli huomattavissa myös vastauksissa, jossa nuoret olivat nostaneet esiin työhön hakemiseen ja työhön etsimisen näkökulman. Opinnäytetyössämme noin 45 vastaajaa kertoi etsivän nuorisotyön tuovan mieleen työhön hakemisen ja työhön etsimisen näkökulman.

9.2 Nuorten huomiot etsivän nuorisotyön kehittämiseen

Kehittämisehdotuksia etsivään nuorisotyöhön saimme nuorilta odotettua vähemmän, mutta vähäisistä vastauksista huolimatta tuloksista nousi esiin nuorten toive, että etsivästä nuorisotyöstä puhuttaisiin enemmän. Etsivien nuorisotyöntekijöiden työn näkyvämmäksi tekemisen kehittämiseksi halusimme selvittää nuorilta missä he olivat kuulleet etsivästä nuorisotyöstä tai missä etsivää nuorisotyötä tulisi tehdä näkyväksi ja ”mainostaa”, jotta se tavoittaisi nuoret. Koulu nousi vahvasti esille ympäristönä, jossa nuoret olivat jo kuulleet etsivästä nuorisotyöstä tai jossa etsivää nuorisotyötä tulisi ”mainostaa”, jotta se kiinnittäisi nuorten huomion. Pohdimme tuloksien pohjalta, että koulu on ympäristönä jalkautuvan työn näkökulmasta tärkeä nuorten kohtaamispaikka ja siksi onkin tärkeää, että koulussa tehtävää työtä jatketaan ja mahdollisesti lisättäisiin. Etsimisen periaate on tulla nähdyksi ja huomioduksi erilaisissa nuorten ympäristöissä. Jotta etsivä nuorisotyöntekijä tulee nuorelle tutuksi, on työntekijän käytävä nuorten koulu- ja vapaa-ajan ympäristöissä aktiivisesti ja säännöllisesti. Etsivän työn tarkoitus ei ole odottaa, että nuori löytää, motivoituu tai uskaltautuu itse tarvitsemiensa palveluiden piiriin. (Hoikkala ym. 2017, 447-448).

Yllättävää tuloksissa oli, että vain pieni osa nuorista oli kuullut etsivästä nuorisotyöstä sosiaalisen median kautta. Lopen ja Hausjärven etsivillä nuorisotyöntekijöillä on käyttäjätilit sosiaalisessa mediassa esimerkiksi Facebookissa sekä nuorten suosimassa Instagram-palvelussa, jossa he päivittävät aktiivisesti työtään ja nuorille suunnattuja tapahtumia. Kaartinen-Koutaniemi (2012) toteaa, että verkossa tehtävässä työssä on tärkeä asettautua nuorten ympäristöihin ja jättää ”jälki” netissä sinne missä nuoret voisivat etsivän nuorisotyöntekijän tavoittaa. (Kaartinen-Koutaniemi. 2012, 87-88.) Hieman alle puolet kyselyyn vastanneista yhdeksäsluokkalaista kertoi sosiaalisen median olevan ympäristö, jossa etsivää nuorisotyötä tulisi mainostaa ja

tehdä näkyväksi, jotta se kiinnittäisi huomion. Työn näkyväksi tekeminen sosiaalisessa mediassa etsivien nuorisotyöntekijöiden näkökulmasta voi olla haastavaa. Nuorten keskuudessa ja sosiaalisen median ympäristössä nuoret jakavat kuvia tai ”tägäilevät” toisiaan kuviin, kilpailuihin ja arvontoihin. Voisiko nuorten kiinnostus herätä esimerkiksi etsivien nuorisotyöntekijöiden toteuttaman arvannon tai kilpailun tiimoilta?

10 Pohdinta

Opinnäytetyöprosessin kokonaisuudessaan koimme pitkäaikaiseksi ja mielenkiitoiseksi prosessiksi, mutta samalla myös haasteita ja onnistumisia tarjoavaksi kokonaisuudeksi. Laaja tutustuminen etsivää nuorisotyötä koskevaan kirjallisuuteen oli opinnäytetyömme pohja. Tavoitteenamme oli selvittää Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisten tietoisuutta etsivästä nuorisotyöstä ja näiden tuloksien pohjalta opinnäytetyön tarkoituksena oli tarjota Lopen ja Hausjärven etsiville nuorisotyöntekijöille näkökulmia työn kehittämiseen. Koimme, että onnistuimme vastaamaan asettamiimme tutkimuskysymyksiin ja toivomme, että opinnäytetyön tuloksien kautta Lopen ja Hausjärven etsivät nuorisotyöntekijät kokevat saavansa työhönsä näkökulmia, joiden kautta he voivat kehittää työtään.

Valitsimme aineiston keruussa käytettäväksi paperista kyselylomaketta, vaikka vastausten läpikäyminen oli työläämpää, kuin e-lomakkeen. Koimme e-kyselylomakkeen haasteelliseksi koulujen vähäisten tietoteknisten välineiden vähäisyyden takia hitaammaksi aineistonkeruumenetelmäksi. Kyselylomakkeessa päädyimme käyttämään pelkkien avointen kysymysten lisäksi myös suljettuja kysymyksiä, koska suljetut kysymykset eivät vaatineet vastaajilta kirjallista vastausta ja uskoimme, että houkutus vastaamatta jättämiseen olisi pienempi. Vastauksista huomasimme, että avoimiin kysymyksiin oli huomattavasti vähemmän vastaajia kuin suljettuihin kysymyksiin. Lopella ja Hausjärvellä yhdeksäsluokkalaista oli 191, joista 163 vastasi kyselyyn. Mielestämme opinnäytetyö antaa laajan kokonaiskuvan Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisten etsivää nuorisotyötä koskevasta tietoisuudesta.

Opinnäytetyön tuloksista kävi ilmi, että Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaisille etsivä nuorisotyö oli vielä melko vieras ja suurin osa yhdeksäsluokkalaisista ei ollut lainkaan kuullut etsivästä nuorisotyöstä. Suurimmalla osalla vastaajista ei myöskään ollut tietoa kuka on heidän kuntansa etsivä nuorisotyöntekijä. Pohdimme, että tietoisuuteen oli voinut vaikuttaa opinnäytetyön aineistonkeruu ajankohta, joka oli syksyllä 2018, jolloin vasta keväällä 2019 yhdeksäsluokkalaisille juuri ennen peruskoulun päättymistä pidetään informaatiotilaisuus koskien etsivää nuorisotyötä. Tuloksissa esiteltyä informaatiotilaisuutta koskevia tuloksia emme opinnäytetyössämme tarkastelleet johtopäätöksissä, sillä tuloksien pohjalta johtopäätösten tekeminen ei liittynyt tutkimuskysymyksiimme, mutta on hyödyksi Lopen ja Hausjärven etsiville nuorisotyöntekijöille.

Jatko tutkimus aiheena opinnäytetyöllemme voisi selvittää Lopen ja Hausjärven tähän opinnäytetyössä vastanneiden yhdeksäsluokkalaisten tietoisuutta etsivästä nuorisotyöstä peruskoulun päätyttyä. Toisena jatko tutkimus ehdotuksena voitaisiin tutkia Lopen ja Hausjärven tulevien yhdeksäsluokkalaisten tietoutta etsivästä nuorisotyöstä, jos etsivää nuorisotyötä oltaisi tietoisesti tehty näkyvämmäksi jo esimerkiksi kahdeksannella luokalla. Jos ehdotusten kaltaisia selvityksiä tehtäisiin, olisi mielenkiintoista nähdä tulokset sekä verrata tuloksia tämän opinnäytetyön tuloksiin.

11 Lähteet

Painetut

Aaberg, V. & Siimes, M. 2007. Lapsesta aikuiseksi: nuoren kypsyminen naiseksi tai mieheksi. Helsinki: Nemo.

Aaltonen, K. 2011. Nuorten hyvinvointi ja monialainen yhteistyö. Helsinki: Tietosanoma.

Aho, S. 2005. Minä. Teoksessa Laine, K(toim.) Minä, me ja muut sosiaalisissa verkostoissa. Helsinki: Otava. 20-58.

Alasuutari, P. 2014. Laadullinen tutkimus 2.0. Tampere: Vastapaino.

Cederlöf, P. 2004. Nuorisotyö ja sen haasteet pienissä kunnissa. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.

Ek, E. & Saari, E. & Viinamäki, L. & Sovio, U. & Järvelin, M. 2004. Nuorten aikuisten työelämästä syrjäytymine ja sosiaaliturvan käyttö. Helsinki: Edita Prima Oy.

Erkko, A. & Hannukkala, M. 2013 Mielenterveys voimaksi. Suomen mielenterveysseura: Kirjapaino Jaarli Oy.

Eskola, J. & Suoranta, J. 2008. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.

Heikkilä, T. 2008. 7. painos. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara P. 2009. 15. painos. Tutki ja kirjoita. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Hoikkala, T. & Sell, A. 2007. Nuorisotyötä on tehtävä, menetelmien perustat, rajat ja mahdollisuudet. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto.

Kaartinen-Koutaniemi, J & Nuorten keskus. 2012. Etsivässä työssä. Helsinki: LK-kirjat.

Komonen, K & Suurpää, L & Söderlund, M. 2012. Kehittyvä nuorisotyö. Helsinki, Nuorisotutkimusverkosto.

Lauha, H & Tuuttila, L. 2014. Verkkonuorisotyössä, nuorisotyö verkossa. Helsinki: Verke - Verkkonuorisotyön valtakunnallinen kehittämiskeskus.

Nurmi, J., Ahonen, T., Lyytinen, H., Lyytinen, P., Pulkkinen, L. & Ruoppila, I. 2014. Ihmisen psykologinen kehitys. Juva: Bookwell Oy.

Nuorisolaki 2016/72.

Paananen, T. & Tuominen, H. 2005. Nuorisotyön käsikirja. Pieksämäki: Kirjapaja.

Puuronen, A. 2014. Etsivä nuorisotyö ammattina ja ammattialan kehittäminen - näkökulmia käytännön työstä. Helsinki, Nuorisotutkimusverkosto: Nuorisotutkimusseura.

Raunio, K. 2006. Syrjäytyminen- sosiaalityötä kiinnostavia näkökulmia. Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry. Gummerus Oy.

Reivinen, J. & Vähäkylä, L. 2013. Ketä kiinnostaa? Lasten ja nuorten hyvinvointi ja syrjäytyminen. Tallinna: Gaudeamus.

Tuomi, J.& Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Helsinki: Tammi

Soanjärvi, K. 2011. Mitä on ammatillinen nuorisotyö? Nuorisotyön villiä kenttää kesyttämässä. Jyväskylä. Jyväskylän yliopisto.

Vehviläinen, J. 2002. Moniammatillinen nuorisotyö. Kauniainen: Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Vilka, H. 2005. Tutki ja kehitä. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Vilen, A. 2018. Etsivän nuorisotyön kehittämisen tuki -projekti Espoon nuorisopalvelut. Etsivä nuorisotyönkäsikirja. Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Sähköiset

Engblom, P. 2014. Nuoruusiän kehitys ja sen tukeminen. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö. Viitattu 30.1.2019. https://www.yths.fi/filebank/665-Engblom_P_Nuoruunian_kehitys.pdf

Harju, E. 2017. Mielikuvituksia ja kokemuksia etsivästä nuorisotyöstä. Hämeenlinnan ammattikorkeakoulu. Opinnäytetyö. Viitattu 20.4.2019. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/124258/Harju_Eevi.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Henriksson, J. 2015. ”NE EI OO VAAN TÖISSÄ, NE OIKEESTI VÄLITTÄÄ MEISTÄ” - Etsivän nuorisotyön ja nuorten tarpeiden kohtaaminen syrjäytymisen kontekstissa Lempäälässä. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden yksikkö. Pro gradu -tutkielma. Viitattu 20.4.2019 <https://tampub.uta.fi/bitstream/handle/10024/96979/GRADU1429793489.pdf?sequence=>

Ignatius, M. 2016. Hyvinkään-Riihimäen seudun ammattikoulusäätiön toteuttamia nuorten syrjäytymisen ehkäisyn keinoja Hyvinkäällä. Helsingin Diakonia-ammattikorkeakoulu. Viitattu 20.4.2019. <https://theseus.fi/bitstream/handle/10024/115116/Markus%20Ignatius%20opinnaytetyo%20syyskuu%202016.pdf?sequence=1>

Koulutuksen ja työn ulkopuolella olevat nuoret. 2018. Nuortenhyvinvointikertomus. Viitattu 28.9.2018. <https://www.nuortenhyvinvointikertomus.fi/indikaattorit/tulevaisuuden-hallinta/koulutuksen-ja-tyon-ulkopuolella-olevat-nuoret>

Lapsi sosiaalisessa mediassa. 2019. MLL. Viitattu 20.4.2019. <https://www.mll.fi/vanhemmille/tietoa-lapsiperheen-elamasta/lapset-ja-media/lapsi-sosiaalisessa-mediassa/>

Nuorisotakuu. 2019. Tietoa nuorisotakuusta. Työ- ja elinkeinoministeriö. Viitattu: 28.10.2019. http://nuorisotakuu.fi/tietoa_takuusta

Nuorisotyö. 2019. Ammattinetti. Viitattu 6.5.2019. http://www.ammattinetti.fi/ammattialat/detail/12/127_ammattiala

Nuorten mielenterveyshäiriöt. 2018. THL. Viitattu 19.4.2019. <https://thl.fi/fi/web/mielen-terveys/mielenterveyshairiot/nuorten-mielenterveyshairiot>

Peruspalvelu. 2019. THL. Viitattu 7.5.2019. <https://thl.fi/en/web/lapset-nuoret-ja-perheet/peruspalvelut>

SoMe ja nuoret. 2016. ebrand Suomi Oy & Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut. Viitattu 7.5.2019. <https://www.ebrand.fi/somejanuoret2016/>

Suomen Nuorisoyhteistyö - Allianssi ry Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry. 2019. Nuorisotyön ammattieettinen ohjeistus. Viitattu 20.3.2019 <https://www.palkane.fi/images/nuorten-palkane/Nuorisotyonammattieettinenohjeistus.pdf>

Syrjäytyminen ja syrjäytymisen riskitekijät. 2018. Terveiden ja hyvinvoinninlaitos. Viitattu 28.9.2018 https://thl.fi/fi/web/lapset-nuoret-ja-perheet/tyon_tueksi/nuorten-syrjaytyminen/syrjaytyminen-ja-syrjaytymisen-riskitekijat

Työvoiman ulkopuolella olevat. 2017. Tilastokeskus. Viitattu 22.4.2019. https://www.stat.fi/til/tyti/2016/13/tyti_2016_13_2017-04-12_kat_004_fi.html

12 Taulukot

Taulukko 1. Tunnettavuus	22
Taulukko 2. Vapaaehtoisuus	24
Taulukko 3. Työnkuva	24
Taulukko 4. Yhteydenotto	25
Taulukko 5. Kunnan etsivä nuorisotyöntekijä.....	26
Taulukko 6. Näkyvyys	27
Taulukko 7. Markkinointi	27
Taulukko 8. Tapaaminen	28

13 Liitteet

Liite 1: Kyselylomake

Mitä tiedät etsivästä nuorisotyöstä?

Olemme viimeisen vuoden sosionomi opiskelijoita Laurea ammattikorkeakoulusta Hyvinkään kampukselta. Toteutamme opinnäytetyötä siitä, kuinka Lopen ja Hausjärven yhdeksäsluokkalaiset tuntevat etsivän nuorisotyön. Opinnäytetyömme tavoitteena on kehittää Lopen ja Hausjärven etsivä nuorisotyöntekijöiden keväisin järjestämää informaatiotilaisuutta koskien etsivää nuorisotyötä. Kysely toteutetaan nimettömästi ja käytämme kyselystä saamiamme tietoja opinnäytetyössämme. Valitse valintakysymyksissä yksi vaihtoehto.

Oletko kuullut etsivästä nuorisotyöstä?

Kyllä En

Mitä sana "etsivä nuorisotyö" tuo sinulle mieleen?

Onko etsivä nuorisotyö nuorelle vapaaehtoista?

Kyllä Ei En tiedä

Tiedätkö, mitä etsivä nuorisotyöntekijät tekevät?

Kyllä En

Jos vastasit kyllä, niin kuvaile millaista työtä etsivä nuorisotyöntekijät tekevät nuoren kanssa?

Tiedätkö, miksi tai missä tilanteissa nuori voi olla yhteydessä etsivä nuorisotyöntekijään tai etsivä nuorisotyöntekijä nuoreen?

Kyllä, esimerkiksi silloin kun _____

En tiedä

Tiedätkö, kuka on kuntasi etsivä nuorisotyöntekijä?

Kyllä En

Missä tai mistä olet kuullut etsivästä nuorisotyöstä?

- Koulussa
- Kaverilta
- Sosiaalisesta mediasta
- Jostain muulta, mistä? _____
- En ole kuullut etsivästä nuorisotyöstä

Missä etsivää nuorisotyötä tulisi mainostaa, että se kiinnittäisi huomiosi?

- Koulussa
- Sosiaalisessa mediassa
- Nuorisotalolla tai nuorille suunnatuissa tapahtumissa
- Jossain muualla, missä? _____

Tiedätkö, missä etsivän nuorisotyöntekijän voi tavata?

- Kyllä En

Missä toivoisit, että etsivä nuorisotyöntekijän voisi tavata?

Keväisin yhdeksäsluokkalaisille järjestetään etsivä nuorisotyötä koskeva informaatiotilaisuus. Haluaisitko, että informaatiotilaisuus olisi toiminnallinen vai oppituntimainen?

- Toiminnallista tekemistä, johon voi osallistua
- Oppituntimainen
- Jotain muuta, mitä? _____

Tuleeko mieleesi ideoita, joilla etsivää nuorisotyötä voitaisiin kehittää? Vastaus voi liittyä esimerkiksi etsivä nuorisotyöntekijöiden tavoittamiseen, nuoren tapaamiseen tai muihin asioihin, jotka mielestäsi tulisi ottaa huomioon nuorten kanssa tehtävässä työssä?

Kiitos, kun vastasit kyselyyn!

Liite 2: Tutkimuslupa-lomake

10.9.2018

Tutkimuslupa tiedonhankintaa varten

Teemme yhteistyössä Lopen ja Hausjärven etsivä nuorisotyöntekijöiden kanssa opinnäytetyötä siitä, kuinka yhdeksäsluokkalaiset tuntevat etsivän nuorisotyön Lopella sekä Hausjärvellä. Opinnäytetyöhömmme kuuluu kyselylomake, joka on tarkoitettu yhdeksäsluokkalaisten täytettäväksi.

Kysely olisi tarkoitus toteuttaa opon tunneilla ja se täytetään täysin anonyymisti. Kyselyistä saatuja vastauksia käytetään opinnäytetyössämme, jonka pohjalta Lopen ja Hausjärven etsivä nuorisotyöntekijät pystyvät kehittämään työtään ja keväällä yhdeksäsluokkalaisten järjestettävää informaatio tilaisuutta koskien etsivää nuorisotyötä. Kyselyn toteuttamiseksi koulun kautta tarvitsemme koulultanne tutkimusluvan tiedonhankintaa varten.

Allekirjoituksella annan tutkimusluvan opinnäytetyön tiedonhankintaa varten

päävämäärä

allekirjoitus

nimenselvennys